

ЗМІСТ

Засідання п'ятдесят перше (Середа, 5 червня 2019 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції,
виступи народних депутатів України ...2

Розгляд проекту Закону «Про тимчасові слідчі
комісії і тимчасові спеціальні комісії
Верховної Ради України» ...16

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ПЕРШЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
5 червня 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу всіх заходити до залу, підготуватися до реєстрації. Прошу займати робочі місця. Готові?

Прошу провести реєстрацію.

У залі зареєструвалися 342 народні депутати. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Сьогодні день народження народного депутата України Віктора Васильовича Чумака. Вітаємо з днем народження! *(Оплески)*.

Згідно зі статтею 25 Регламенту в середу ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів. Наголошую: не від фракцій, а народних депутатів. Тому всіх народних депутатів, які мають намір взяти участь в обговоренні, прошу записатися. Прошу ввімкнути запис.

Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»)*. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Сьогодні, в середу, ми працюємо півдня, і хочу звернути вашу увагу на те, яким шляхом відбудеться прийняття тих законопроектів, які внесені на розгляд. Ми маємо розглянути законопроект про тимчасові слідчі комісії стосовно процедури оголошення та проведення імпічменту Президента, глави держави.

Але разом з тим я хотів би акцентувати увагу на тому, що готується на завтра. Думаю, що керівництво Верховної Ради заточене на те, щоб включити до порядку денного питання про Виборчий кодекс. Я хотів би, щоб і громадяни України, і народні депутати, розмовляючи зі своєю совістю, зі своїми думками, знали, що якщо ми

зайдемо в складні атмосферні явища законодавчого процесу щодо цього кодексу, то не будемо працювати до закінчення нашої каденції. Ми підемо з цього залу ще з більшою ганьбою, тому що ви були свідками прийняття мовного закону, який вкинули на розгляд перед виборами, щоб завоювати дивіденди. Це недопустимо в нашій державі, тим більше в такий складний час, коли гинуть наші бійці, коли соціальний спектр і соціальний зріз становища громадян заведений у глухий кут, коли ми стали, по суті, жебраками Європи і всіх континентів Землі. Ми збираємо грошенята не лише від Міжнародного валютного фонду, нам уже приватні кредитори дають гроші. Вони давали в квітні, ніхто їх не брав. Ми візьмемо восени уже під 10 відсотків, а не під 6 відсотків. Оці проблеми ми повинні розв'язувати.

Останнє, що я хотів би сказати. Скільки можна вести мову про геноцид? виправдайтеся, пане головуючий...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

НІМЧЕНКО В.І. Я хотів би, щоб ви відповіли народу, чому ми не порушуємо питання про скасування дії постанови № 876, яка, по суті, зробила неплатоспроможною основну масу нашого народу, зробила людей голодними і бідними? Це на нашій совісті, ми повинні це визнати. Давайте подумаємо хоч на завершення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оскільки було звернення до мене, я хочу підтвердити, що завтра я планую запропонувати Верховній Раді України розпочати розгляд проекту Виборчого кодексу з відкритими списками і вважаю, що це обов'язок Верховної Ради цього скликання. Так само як я вважаю фундаментальними рішеннями цієї Ради і Закон «Про забезпечення функціонування української мови як державної», про який ви згадували, і Закон «Про освіту», і церковні закони, і декомунізацію, і реформи у всіх сферах життя.

Ми підемо з цього залу з високо піднятою головою, бо нам є що сказати українцям. Це ви підете з цього залу і з української історії з ганьбою. Ми, український парламент, який виконав свої зобов'язання перед Україною. А Виборчий кодекс і відкриті списки – це одне

з наших заключних великих зобов'язань. Я впевнений, що ми зможемо його прийняти на цій літній сесії.

Дуже вам дякую.

Запрошую до слова Арешонкова Володимира Юрійовича.

АРЕШОНКОВ В.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 64, Житомирщина. Шановні колеги, шановні глядачі! Безперечно, зараз достатньо багато дискусій точиться навколо того, наскільки ефективною може бути робота Верховної Ради в останній період перед тим, як запрацює нова, на чому потрібно зосередитися. Я підтверджую думку своїх колег про те, що сьогодні в роботі Верховної Ради максимально мають бути присутні теми, які хвилюють більшість суспільства. А вони чітко визначені.

Перше. Це процедура імпічменту, тобто порядку усунення Президента і найвищих посадових осіб від виконання обов'язків, якщо вони їх не виконують ефективно.

Друге. Це зміна виборчої системи. Я хочу звернути увагу всіх колег, хто виступає проти. Питання ж не в тому, наскільки технічно можна затягнути розгляд цього питання, але воно потребує вирішення. Тому обов'язково проект Виборчого кодексу ми маємо розглянути якомога швидше і прийняти рішення.

Третє. Це зняття депутатської недоторканності. Я хочу вас запитати. Чи знаєте ви, де знаходиться зараз частина ваших колег, яких немає в цьому залі? Я вам відповім. Я особисто знаю тих колег, які зараз їздять по виборчих округах і роздають продуктові набори, які в народі називають «гречка, олія і все інше». Вони претендують на високі рейтинги та оцінку виборців і хочуть знову бути у Верховній Раді. То давайте приймати ті механізми, які убезпечать від їх проходження, щоб у майбутньому таких людей тут не було. Необхідно обов'язково розглянути питання про зняття недоторканності.

Ще один блок питань, які пов'язані з ефективною діяльністю українського уряду. Шановні колеги, зверніть увагу, у ЗМІ з'явилася інформація про те, що окремі народні депутати протягом останнього року отримали за рахунок державного бюджету великі фінансові

преференції. Питання про те, яким чином це відбулося, має розглядатися окремо. Але сьогодні вони використовують це на свою користь. Тому давайте попрацюємо з урядом. Необхідно максимально ефективно зробити все, щоб допомогти уряду виконати державні програми щодо ремонту і будівництва доріг, будівництва амбулаторій, шкіл, тобто всього блоку соціальних питань. Ще раз вимагаю від уряду прийняття державної соціальної програми щодо захисту чорнобильців. Державна програма стосовно учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, яка була прийнята...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Дія старої програми закінчилася, нову не прийнято. Кожного дня вони пікетують, вимагають прийняття чіткої програми. Вчора була зустріч з міжнародними представниками, з послами інших країн, і знову порушувалася тема Чорнобиля.

Прошу підтримати мене в цьому питанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Гаврилук Михайло Віталійович. Він передає слово Савці. Будь ласка.

САВКА І.І., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую, пане головуєчий. Дорогі колеги, шановні українці! За минулу добу три військовослужбовці загинули, захищаючи нашу державу Україну, та три отримали поранення. Я прошу, шановні колеги, встати та віддати шану героям нашої держави.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

Війна продовжується. Чи захищені наші військовослужбовці? Ні. Соціального пакета немає. Кожен військовослужбовець, який у даний час на фронті, дбає про нас, про нашу державу, щоб ми були захищені, щоб не були обстріляні наші домівки, щоб ми тут, у Верховній Раді, приймали закони, необхідні для оборони нашої держави, необхідні для

того, щоб були захищені і військовослужбовці на фронті, і так само їхні сім'ї та діти.

Перше. Щодо житла. Багато коштів, які виділялися на забезпечення житлом військовослужбовців, були витрачені Міністерством оборони не за призначенням. Це, зокрема, стосується Миколаївського гарнізону. Щодо Київського гарнізону, шановні народні депутати, ми також повинні порушувати питання, йти до особового складу і все робити для того, щоб був порядок.

Друге. Багато народних депутатів у цьому залі критикують Верховну Раду. Шановні колеги, кому набридло бути у Верховній Раді, будь ласка, складіть мандат і йдіть, але в жодному разі не ставтеся негативно до Верховної Ради, до єдиного законодавчого органу, починаючи з цієї високої трибуни. Не будьте панікерами, не будьте провокаторами і не працюйте на Московію, на п'яту колону, представники якої в даний час слово в слово говорять саме те, що їм диктують з Російської Федерації.

Шановні народні депутати, ми повинні зрозуміти, що йде війна, і ми маємо приймати закони, які потрібні нашій державі, народу України. Але багатьох народних депутатів у даний час немає на робочих місцях.

Дорогі українці, я звертаюся до вас: не всі депутати нехтують своїм робочим місцем. Тут присутні добросовісні народні депутати, які з честю виконують свій обов'язок, служать народу України. Ми всі, коли прийдемо на виборчі дільниці, віддаючи голос, повинні знати, де був цей народний депутат, чи він був на робочому місці, чи займався власними справами, нехтуючи своїм робочим часом.

Тому шановні народні депутати, ми повинні згуртуватися для того, щоб разом не допустити сюди провокаторів, тих людей, які працюватимуть на Російську Федерацію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

САВКА І.І. Я закликаю всіх, шановні народні депутати, прийти до сесійного залу і приймати ті закони, які потрібні нашій державі.

Слава Збройним Силам України! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Співаковський Олександр Володимирович.
Будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні друзі, шановні колеги! Сьогодні на розширеному засіданні профільного Комітету з питань науки і освіти буде розглядатися дуже важливе питання, яке не врегульовано, на жаль, з 2014 року, коли ще попередня Верховна Рада прийняла Закон «Про вищу освіту». Фактично відтоді технікуми і коледжі (по-старому, це вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації) залишилися в правовому вакуумі. Сьогодні комітет розглядатиме це питання в другому читанні. Сподіваюся, що ми прийнемо це рішення. Воно дуже важливе, бо дасть змогу врегулювати ці речі.

Андрію Володимировичу, я звертаюся до вас, розуміючи, що завтра ви будете ставити питання про Виборчий кодекс, і якщо ми туди зайдемо, то це питання вже не розглянемо, а на прийняття цього рішення чекають 300 тисяч людей, які знаходяться в цій ланці освіти. Тому після розгляду цього питання комітетом наш комітет просить поставити його для того, щоб ми його прийняли.

Чому ми його прийнемо, як кажуть, через консенсус? Тому що експертна група з близько 100 експертів відпрацювала цей проект протягом останніх шести місяців, ми знайшли компроміси щодо всіх питань, включаючи питання наглядової ради, повноважень і функціональності, питання виборів керівного складу технікумів та коледжів, а особливо фінансування, що дуже важливо. Ми вперше пропонуємо абсолютно нову модель фінансування, яка забезпечить відповідну диверсифікацію джерел надходження коштів до технікумів і коледжів: це і держбюджет через субвенцію, і обласний бюджет, і місцевий бюджет, і фінансування бізнес-середовища, яке потребує сержантського складу нашої економіки. Вирішено питання щодо обмеження прав Державної служби якості освіти, що також дуже важливо. Тобто ми врегулювали всі ці питання.

Тому, Андрію Володимировичу, велике прохання до вас завтра перед проектом Виборчого кодексу поставити на розгляд законопроект [№ 8321-д](#), щоб люди зрозуміли, що з 1 вересня їх долю буде

вирішувати не Міністерство фінансів через бюджет і Бюджетний кодекс, а філософія того, що закладають профільне Міністерство освіти і науки України, профільний Комітет з питань науки і освіти Верховної Ради України і головне – освітяни, з якими ми опрацювали це питання.

Останнє. Це не стосується освіти, але, Андрію Володимировичу, навіть сьогодні біля будівлі Адміністрації Президента люди спокійно проходять, а ми не можемо і люди не можуть пройти біля Верховної Ради, бо поліція не пускає. Я перепрошую, все, революції вже закінчилися, люди проголосували. Давайте зробимо так, щоб біля Верховної Ради люди спокійно проходили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

СПВАКОВСЬКИЙ О.В. ...і не вимагали посвідчень. Чим парламент відрізняється? Якщо є якась небезпека, будь ласка, ми повинні захищати, але якщо спокійні обставини середовища, чому поліцейські не пропускають людей?

Тому я звертаюся до вас, оскільки думаю, що це від вас залежить, давайте зробимо так, щоб поліцейські перестали контролювати прохід простих українців біля будівлі Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Унгурян Павло Якимович.

УНГУРЯН П.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Слава Ісусу Христу! Шановні колеги, я хочу повернутися до тієї теми, з якою я маю честь виступати з нашої високої трибуни протягом останніх, напевне, кількох років. Бо, на жаль, ми дуже часто за політичними баталіями забуваємо про головне, про те, що мета всіх цих славнозвісних реформ, які ми маємо проводити, всієї тієї великої законодавчої роботи, роботи виконавчої влади, роботи влади на місцях, взагалі функціонування українського суспільства лише одна – щоб Україна жила і перемагала.

Але на сьогодні в нас щодо цього є питання. Чому? Тому що населення України дуже стрімко скорочується, люди просто не народжуються. Динаміка народжуваності, смертності просто неймовірна. Колеги, кожного дня помирають близько 1 тисячі 600 людей, народжуються близько 900 немовлят, тобто кожного дня лише за біологічними показниками Україна скорочується приблизно на 700 людей. Щороку це 220-230 тисяч людей. Якщо додати до цього динаміку, що додається ще 8 відсотків до попереднього року, то в цьому році ми можемо втратити 250 тисяч людей лише за біологічними показниками.

Колеги, ми чуємо, про що йдеться? Якщо додати до цього ще й трудову міграцію, студентську міграцію, то виникає питання: що буде з країною, що буде з нашою нацією? Тому питання народжуваності, демографії, укріплення сімейної інституції стає питанням національної безпеки і виживання України як такої.

Шановні колеги, ми маємо закликати нового Президента, всіх його експертів та людей у його команді винести це питання на найвищу державну дискусію. Ми маємо підтримати інституцію сім'ї, заборонити всі намагання зменшити народжуваність, захистити материнство, дитинство, здоров'я української нації. Ми повинні це зробити.

Ми маємо допомогти багатодітним родинам, бо сьогодні, на жаль, є факти, що хочуть заборонити безкоштовне навчання у музичних школах. Цього не можна допустити.

Нам намагаються знову підсунути гей-паради для того, щоб остаточно зруйнувати сімейні цінності. Ми закликаємо всіх народних депутатів звернутися з вимогою щодо недопущення проведення тих антисімейних страшних парадів у центрі столиці.

Ще одне. У найближчу суботу, 8 червня...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

УНГУРЯН П.Я. У найближчу суботу, 8 червня, Всеукраїнська рада церков і релігійних організацій проводить Всеукраїнську ходу за сім'ю і дітей. О 10 годині ранку всі збираємося в парку імені Шевченка і йдемо багатотисячною ходою на захист сім'ї та дітей.

Слава Ісусу Христу! І слава Богу за Україну!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юринець Оксана Василівна.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати, шановні українці! Я хочу сьогодні звернутися і говорити про безпеку і оборону, про цивільний вимір, про який ми маємо кожного дня пам'ятати, а саме вимір безпеки – про Північноатлантичний альянс, про НАТО. Нещодавно, у понеділок, наша делегація повернулася з Парламентської Асамблеї НАТО, яка відбувається лише двічі на рік, але це важлива парламентська дипломатія. Весняна сесія цього року відбулася у Братиславі.

Я хочу подякувати Борису Тарасюку, який долучився до цієї важливої роботи, і ми змогли гідно представити Україну. У всіх комітетах звучало питання України. У Комітеті з питань оборони і безпеки Борисом Жизневським було чітко порушено тему щодо Криму, Керченської протоки і звільнення наших військовополонених моряків.

Якщо говорити про Комітет у цивільних справах безпеки, то там порушувалося питання – п'ять років після Революції Гідності, що відбулося в Україні, як ми будемо рухатися далі та які основні виклики нас чекають. Окрім того, співдоповідачами були люди, які безпосередньо беруть участь у процесі творення миру і безпеки для нашої держави. Я хочу згадати норвезького режисера Йонаса Охмана, який у Литві заснував організацію *NGO*, що допомагає Збройним Силам України, аби захистити наших хлопців. Чому? Тому що НАТО – це безпека. Насправді натовський солдат – це український солдат, який має захищати Україну, але його обладунки, його система захисту мають бути такими, щоб зберегти йому життя.

Ми повинні сьогодні дуже добре проводити роз'яснювальну роботу. Чому ключ вирішення питання безпеки України – виключно у співтоваристві з країнами, які 70 років тому підписали угоду у Вашингтоні, і це єдина система захисту, яка гарантувала територіальну цілісність? Ми як парламентарії повинні дуже добре усвідомити свою важливу роль, тому що кожен має свою ділянку роботи – і парламент, і Президент, і уряд. Парламентська і міжпарламентська дипломатія дуже часто виконує ту основну, важливу роботу, яку не завжди помітно, адже кожного разу треба присвятити три-чотири вихідних, щоб попрацювати для країни. Про це важко розповісти в окрузі під час

зустрічей, але в загальному підсумку це допомагає всім. Чому? Тому що ніхто не живе в ковпаку.

Як говорив попередній доповідач, ми, на жаль, кожного дня перебуваємо в стані війни, тому повинні завжди пам'ятати, що майбутнє нашої держави залежить виключно від кожного з нас, хто приділятиме цьому велику увагу. Бо є час каміння збирати і час каміння розкидати. Але ми маємо дуже добре усвідомлювати, що у всіх тих потоках кожного разу – це спіраль, на яку ми повертаємося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ЮРИНЕЦЬ О.В. Нам важливо робити висновки і не повторяти помилок. Ми закріпили наш рух до Північноатлантичного альянсу в Конституції і повинні продовжувати працювати, незалежно від виборчих процесів, зміни політичних сил. Курс розвитку країни і ключ до її безпеки – виключно у співтоваристві розвинених демократичних держав.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко передає слово для виступу Ірині Сисоєнко.

СИСОЄНКО І.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Дякую Вадиму Івченку за те, що передав мені слово. Хочу сказати, що в останні два тижні з'явилися дві важливі петиції на сайтах Президента України і Кабінету Міністрів. Кожна з них стосується дуже важливого питання – підвищення заробітної плати медичних працівників.

Я вважаю, що ці дві петиції, які зараз дуже активно підписують не лише медичні працівники, а й усі громадяни України – це останній крик душі українських медиків, тому що лише в Україні найнижчу серед усіх бюджетників заробітну плату отримують медсестри, лікарі, фельдшери швидкої допомоги. Протягом трьох років я разом з профспілками медичних працівників, з медичними асоціаціями вимагаю від уряду підвищити медичні тарифні розряди і припинити знущатися над

тими, хто щохвилини і щогодини рятує життя українців по всій Україні в районних, міських і обласних лікарнях.

Кожного дня в лікарнях України меншає людей у білих халатах. Лише на Закарпатті потреба в медичних працівниках становить 550 штатних осіб – це 330 лікарів і 220 медичних сестер. Уявіть собі, медсестри звільняються з дитячих реанімацій і йдуть працювати прибиральницями в приватні банки лише тому, що там зарплата вдвоє вища. Лише в Україні лікарі, медсестри, фельдшери швидкої допомоги отримують найнижчу зарплату – у середньому 150 доларів на місяць, у той час як у сусідніх державах ці гроші медичні працівники отримують за одну годину своєї роботи.

Таке приниження призводить до того, що незабаром в українських лікарнях не буде кому працювати, і результатом цього буде збільшення смертності і зменшення народжуваності в Україні. Невдовзі буде так, що одна частина українців виїде за кордон, а інша – буде на кладовищах. Це результат ставлення до медичних працівників. Без медиків не може бути медицини.

Парламент прийняв важливий закон, який має порушити питання заробітної плати медичних працівників. Цей закон уже запрацював для лікарів первинної ланки. З 1 липня має бути підвищена зарплата лікарів районних, міських, обласних лікарень у питаннях діагностичних послуг. Але уряд ще нічого не зробив для того, щоб справді реалізувати цю норму закону.

Я буду продовжувати вимагати разом з вами, народними депутатами, які зробили все можливе, щоб Україна приймала ті закони, за якими буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

СИСОЄНКО І.В. ...вирішено питання затвердження і впровадження медичного страхування і підвищення заробітної плати.

Тож уряд має ті кошти, які витрачає зараз на свою політичну рекламу, на білборди, спрямувати на підвищення зарплати медсестер та лікарів по всій Україні.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я оголошую прізвища тих, хто ще виступить. Це троє депутатів: Гальченко, Єднак і Амельченко.

Гальченко передає слово Долженкову. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні громадяни України, шановні колеги! Я хочу зараз звернути увагу на те, що на минулому тижні було прийнято Верховною Радою України, а саме на Закон «Про повну загальну середню освіту».

Згідно зі статтею 11 Конституції України держава сприяє консолідації та розвиткові української нації, її історичної свідомості, традицій і культури, а також розвиткові етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів і національних меншин України.

Натомість Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади прийняла рішення, яке не відповідає інтересам усього українського народу. Верховна Рада України знову прийняла за основу законопроект, який частково втілює в собі окремі положення Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної», а саме передбачає обов'язок здійснювати навчання в системі загальних освітніх закладів державною мовою без врахування того, що та чи інша національна меншина може не належати до українців.

Зокрема, відповідно до положень проекту Закону «Про повну загальну середню освіту» маленькі громадяни України, які ідентифікують себе як представники національних меншин, можуть отримати викладання 40 відсотків предметів державною мовою в п'ятому класі зі збільшенням викладання освітньої програми до 60 відсотків. Але це стосується лише тих національних меншин, мова яких визнана офіційною мовою Європейського Союзу. Ми знову бачимо дискримінаційні положення, які фактично ігнорують законні інтереси російськомовних громадян України, яких в Україні більше 9 мільйонів.

Ви знаєте, це положення суперечить не тільки Конституції, а й Європейській хартії регіональних меншин або мов меншин. Я як народний депутат України, як і мої колеги, хочу реалізувати принцип

толерантності та багатомовності української нації, українського суспільства і вніс відповідні поправки.

Ми категорично наполягаємо проти цих положень проекту Закону «Про повну загальну середню освіту». Ми є категоричними противниками того, щоб окремі дискримінаційні антиросійські, неконституційні положення були втілені в такому законі за аналогією із Законом «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Ми вже підготували конституційне подання щодо визнання неконституційним Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної». І якщо наші пропозиції в цій частині не будуть враховані під час розгляду проекту Закону «Про повну загальну середню освіту» в другому читанні, ми також будемо готувати конституційне подання і наполягати на неконституційності цих положень, на тому, щоб усі мови національних меншин, у тому числі російська, вільно розвивалися, були захищені на території України, як того вимагає Конституція.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Амельченко Василь Васильович. Будь ласка.

Амельченко передає слово голові фракції Олегу Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановний пане Голово! Я хочу звернутися до вас із слухною, як мені здається, пропозицією. У парламенті є традиція: ви вранці вітаєте народних депутатів з днем народження. Водночас на фронті щодня гинуть наші військовослужбовці, захищаючи Україну. Я пропоную запровадити традицію в парламенті щодня зранку оголошувати прізвища наших героїв, які захищають країну, для того, щоб пам'ятати про те, що ми живемо в країні, яка відбиває російську агресію. Тому що в цих м'яких депутатських кріслах забуваєш, що робиться. На

Донбасі йде війна, окуповано Крим, і згадка щодня про наших героїв, можливо, не дозволить депутатам забути, у якій країні ми живемо.

Тепер я хотів кілька слів сказати щодо вчорашнього візиту Зеленського до Брюсселя. Перший візит у статусі Президента – важливий візит для України. Але що ми побачили? Ми не побачили головного, чого очікували від нового Президента України. Зеленський не набрався сміливості поставити в Брюсселі перед єврочиновниками вимогу про перегляд торговельної частини Угоди про асоціацію.

Українські національні виробники через обмежені принизливі квоти втрачають щороку як мінімум 8 мільярдів доларів, тому що ми не можемо продавати свої товари на європейський ринок. Найбільше від цього страждають сільгоспвиробники. Зеленський як Президент, якби реально хотів подолання епохи бідності, збільшення добробуту українців, мав би від єврочиновників вимагати перегляду і скасування принизливих квот для наших національних виробників замість поблажливого тріпання по щічці, від чого, очевидно, він отримував задоволення. Насправді не Зеленського по щіці тріпали, а кожного українця отак принизливо тріпали по щіці. Я так свою собачку по щіці тріпаю, і їй це дуже подобається. Але мені не подобається, коли українців так принижують – то по плечу як меншовартісних хлопають, то по щіці тріпають, замість того щоб давати вигідні умови для того, щоб національні виробники могли продавати свою продукцію, піднімати національну економіку і давати можливість українським сім'ям заробляти, долати бідність.

Зеленському не вистачило мужності вимагати перегляду меморандуму з Міжнародним валютним фондом, сліпе виконання якого привело Україну, фактично, до дефолту. У Європі на сьогодні найнижчі за три роки ціни на газ. А українці, кожен з нас, на 400 гривень більше із 1 червня повинні платити за газ. Ось до чого доводить сліпе невивідне виконання меморандуму з МВФ.

Тому ми вимагаємо від Зеленського скасувати рішення уряду про підвищення цін на газ, ініціювати перегляд меморандуму і знижувати ціни для промислових виробників, переглянути угоду з Євросоюзом, щоб заробляти гроші для наших людей, а не торгувати сировиною і дешевою робочою силою, і не підставляти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ЛЯШКО О.В. Під час зустрічі із Генеральним секретарем НАТО – жодного слова згадки про необхідність виконання Будапештського меморандуму. Україна здала третій ядерний потенціал у світі – Президент їде й отримує задоволення від того, що його хлопають по плечу і по щоці замість того, щоб відстоювати національні інтереси України, нагадувати на кожній міжнародній зустрічі про Будапештський меморандум, про відновлення української економіки, про робочі місця для українців, про збільшення зарплати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, виступи народних депутатів завершено.

Я хочу нагадати, ми вчора розпочали розгляд проекту Закону «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» ([№ 1098](#)). Це масштабний законопроект на більш як 700 поправок, які нам доведеться обговорити. Вчора ми завершили обговорення на поправці 399.

Зараз я оголошую про продовження розгляду проекту Закону «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» (№ 1098) і запрошую на трибуну заступника голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Купрієнка Олега Васильовича.

Хочу також повідомити, що перша поправка, з якої ми продовжимо розгляд, це поправка 399. Я надаю слово для оголошення поправки 399 автору Олені Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Доброго ранку! Моя поправка 399 стосується пропозиції виключити взагалі з цього законопроекту норму, що узгоджує інформаційні повідомлення щодо діяльності слідчої комісії і, зокрема, повідомлення, які розміщуються в засобах масової інформації.

Я маю нагадати, що тимчасова слідча комісія може бути створена з різних приводів, які становлять суспільний інтерес. Насправді, тимчасові слідчі комісії в рамках своєї роботи узгоджують порядок з самого початку на першому засіданні, у тому числі порядок оприлюднення інформації. Залежно від того, який предмет діяльності тимчасової слідчої комісії, може бути зовсім різний порядок. Тому я вважаю абсолютно недоцільно і безпідставно обмежувати тимчасові слідчі комісії такою нормою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Купрієнко. Будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Відповідно до Регламенту пропозиції і поправки до законопроектів подаються виключно до тих статей, які були проголосовані в першому читанні. У поправці 399 пропонується пункт 10 частини першої статті 6 виключити. У першій частині статті 6 немає пункту 10. Я можу здогадатися, що це поправка до статті 7, яка є в першому читанні, і вона з'явилася тому, що в попередній поправці пані Сотник хотіла перейменувати всі статті. Комітет узагалі-то відхилив цю поправку, розглянувши її по суті, але звертаю увагу залу на те, що якщо в таблиці написано, що поправка вноситься до статті 6, то насправді це поправка до статті 7.

Комітет її відхилив, бо і в статті 6 її немає, а в статті 7 комітет ухвалив рішення залишити в тій редакції, яку прийнято в першому читанні: «відрядження членів слідчої комісії у зв'язку з її діяльністю». Вважаємо за доцільне, щоб вона була, тому що коли...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В. ...розслідується злочин, згадайте справу Гандзюк, хіба не треба було поїхати на місце і там провести засідання комісії?

Тож комітет залишив норму, що відрядження повинні мати місце, якщо комітет правильно зрозумів суть поправки, яку подавала пані Сотник. Комітет відхилив виключення цієї норми із законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 399 народного депутата Сотник. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, я прошу голосувати.

«За» – 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 400. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Дякую, пане головуєчий. Фракція «Самопоміч». Дивно, що комітет сам не може прочитати свої статті. Частина десята не стосується відрядження. До речі, у пояснювальній таблиці ще й були обґрунтування щодо кожної моєї поправки, що стосувалися оприлюднення інформації. Але проїхали.

У поправці 400 пропонується в пункті 12 слова «проекту акта» замінити словами «проектів актів». У тексті законопроекту передбачається, що до тексту звіту про результати роботи комісії вносяться пропозиції «щодо проекту акта Верховної Ради України». Я можу сказати вже з практики, наприклад, роботи нашої тимчасової слідчої комісії, що ми будемо пропонувати вносити зміни до цілого ряду законодавчих актів: і до Кримінального процесуального кодексу, і до Кримінального кодексу, і до законодавства, яке забезпечує роботу журналістів. Тобто це буде перелік рекомендацій ТСК. Чому обмежено одним актом, я не розумію.

Дякую.

КУПРІЄНКО О.В. Дякую. Комітет відхилив вказану поправку. Знову-таки звертаю увагу, що в тексті законопроекту це пункт 12 частини першої статті 7: «затвердження звіту про результати виконаної слідчою комісією роботи, пропозицій щодо проекту акта Верховної Ради України...».

Комітет вважає, що під словом «акт» розуміється будь-який акт Верховної Ради, як вписано в Регламенті. Там не визначено, що він має бути виключно один, тому ми вважаємо, що слово «акт» в однині чи в множині ні на що не впливає. Комітет вирішив залишити так, як було прийнято в першому читанні.

У Регламенті визначено, що таке акт Верховної Ради і різновиди актів, тому залишили так, як було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 400. Комітет її відхилив. Хто підтримує, я прошу голосувати.

«За» – 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 401 Сотник. Увімкніть мікрофон.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». У даній поправці я пропонувала у пункті 13 виключити слова «та осіб, передбачених частиною першою статті 35 цього Закону». Чесно кажучи, я не знаю, можливо, щось не дочитала, але де взагалі в законопроекті стаття 35? Як на мене, її просто не існує. Чому ви це залишили, мені теж незрозуміло.

Дякую.

КУПРІЄНКО О.В. Знову-таки питання полягає в тому, що у вашій поправці пропонується: «у пункті 13 частини першої статті 6...». У частині першій статті 6 немає пункту 13. Тому я думаю, що ваше зауваження, якщо, дійсно, там є посилання на статтю 35, можна буде врахувати під час внесення техніко-юридичних правок після прийняття законопроекту.

Але оскільки поправка подана саме так, що треба розбиратися, по суті, у тому, що треба статтю знайти у законопроекті і виправити номер, комітет відхилив цю поправку. Посилання на статтю 35 я беру до уваги і під час внесення техніко-юридичних правок ми це виправимо. Тому що там, мабуть, має бути не стаття 35, а стаття під іншим номером.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 401. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Поправка 402. Мельник. Увімкніть мікрофон.

МЕЛЬНИК С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 187, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Частиною другою статті 5 передбачено, що засідання слідчої комісії скликаються головою, а в разі його відсутності заступником або на вимогу не менш як однієї четвертої від її складу. Проте з практики роботи колегіальних органів ми знаємо, що дуже часто або голова, або заступник ігнорують це право однієї четвертої. Тому я вважаю, що у Ради має бути можливість їх переобрання, щоб розблокувати роботу в такому випадку.

Дякую.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив вказану поправку, оскільки ми вважаємо, що недоречно ставити на голосування в редакції, яку пропонує народний депутат, і залишили в редакції першого читання.

Принадно звертаюся до пані Сотник з приводу попередньої поправки щодо статті 35, щоб не було непорозуміння в залі. У законопроекті є стаття 35. Вона міститься в розділі щодо слідчих комісій, спеціальної слідчої комісії і спеціальних комісій. Там чітко виписані гарантії захисту трудових прав осіб, залучених для роботи в цих комісіях.

Тож поправку пана Мельника комітет відхилив, а щодо попередньої я дав роз'яснення, що жодних техніко-юридичних правок вносити не треба, усе відповідає тексту законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 402. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 403 Олени Сотник. Увімкніть мікрофон.

СОТНИК О.С. Дякую. Поправка 403 стосується такого уточнення: зокрема, ми обмежуємо можливість запрошення суддів, але запрошення суддів насправді може бути ефективним, тому що вони є експертами з певних питань. Необхідно обмежувати лише щодо тих питань, які стосуються правосуддя. У таких випадках, дійсно,

тимчасова слідча комісія не може втручатися в порядок і прийняття рішень, і розгляду судових рішень.

А стосовно якихось інших питань, де судді цілком можуть надавати свою експертну допомогу, як це, до речі, визначено вище щодо запрошення фахівців, то це було б абсолютно доречно, так само, як і додати норму про можливість повідомлення заздалегідь запрошених осіб щодо засідання тимчасової слідчої комісії. Тому що це дає можливість забезпечити їх явку на засідання тимчасової слідчої комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Олегу.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив вказану поправку і залишив у редакції першого читання. Ми вважаємо, що слова «щодо здійснення ними правосуддя» не зовсім коректні і звужують, у принципі, обсяг того, про що вони можуть розказувати слідчій комісії, оскільки вони можуть знати будь-яку інформацію не тільки щодо здійснення правосуддя, а й щодо інших питань. Тому ми вирішили не звужувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 403. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 24.

Рішення не прийнято.

Поправка 404. Не наполягає.

Поправка 405. Не наполягає.

Поправка 406. Не наполягає.

Поправка 407 Тетерука. Не наполягає.

Поправка 408. Не наполягає.

Поправка 409. Не наполягає.

Поправка 410. Не наполягає.

Поправка 411. Не наполягає.

Поправка 413. Не наполягає.

Поправка 415 Сотник. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

СОТНИК О.С. Дякую, пане головуєчий. У поправці 415 я пропоную переформулювати порядок і можливість надання інформації головою тимчасової слідчої комісії, секретарем та заступником,

зокрема визначити, що вони не можуть надавати лише інформацію з обмеженим доступом засобам масової інформації, а всю іншу інформацію за логікою речей і за принципом публічності діяльності органів Верховної Ради та структурних підрозділів, у тому числі й тимчасових слідчих комісій, можуть. Думаю, було б логічно, щоб саме для забезпечення прозорості діяльності тимчасових слідчих комісій ми максимально дали б можливість їх очільникам надавати всю інформацію засобам масової інформації.

Дякую.

КУПРІЄНКО О.В. Зазначену поправку відхилено комітетом, оскільки в попередній поправці в редакції комітету пропонується статтю 6 законопроекту доповнити новою частиною такого змісту: «Слідчі комісії інформують про свою діяльність шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті Верховної Ради України протоколів, стенограм, аудіо-, відеозаписів відкритих засідань слідчої комісії, а також повідомлень про дату, час та місце проведення відкритих засідань».

Тобто ця норма вже виписана, і немає необхідності ще раз дублювати її окремим рядком. Тож фактично, по суті, ідею вашої поправки враховано в тексті поправки, яку я щойно зачитав.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутате Сотник, ви наполягаєте на голосуванні? Ні.

Добре, рухаємося далі.

Наступна поправка 418. Народний депутат не наполягає.

Поправка 419. Не наполягає.

Поправка 420. Не наполягає.

Поправка 424. Не наполягає.

Поправка 425. Народний депутат не наполягає.

Поправка 426. Не наполягає.

Поправка 427. Не наполягає.

Поправка 429. Не наполягає.

Поправка 433. Не наполягає.

Поправка 434. Народний депутат Мельник. Прошу.

МЕЛЬНИК С.І. Поправка 434 – суто редакційна: слова «залучених», «передбачених» можна відносити до коштів, асигнувань, а до осіб, людей – слова «залученим», «передбаченим».

ГОЛОВУЮЧА. Прошу.

КУПРІЄНКО О.В. Члени комітету порадилися, і оскільки це стилістична поправка, вирішили залишити в редакції першого читання. Комітет вважає, що так коректніше сформульовано, тому відхилив вашу поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Добре, тоді будемо голосувати.

Прошу голосувати за поправку 434 народного депутата Мельника.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 435. Не наполягає.

Поправка 437. Не наполягає.

Поправка 438. Не наполягає.

Поправка 440. Народний депутат Каплін.

КАПЛІН С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* У даній поправці я пропоную внести зміни і передбачити обов'язковість письмового підтвердження участі-неучасті запрошеного на засідання тимчасової слідчої комісії представника органів виконавчої влади, підприємства, керівника підприємства, організації тощо.

Я згадую, як ми кілька років тому створили робочу групу для дослідження справедливості нарахування тарифів, і тоді були серйозні проблеми із зволіканням з боку високих посадових осіб участі у відповідній робочій групі, при чому вони в усній формі повідомляли нам про те, що прибудуть на засідання, а потім уникали такої участі. На жаль, на сьогодні ми не маємо задокументованих фактів, коли від цього відмовлявся керівник «Нафтогазу» тощо. Тому для історії це

було б надзвичайно важливо, щоб підтвердити їх політичну відповідальність за неучасть у засіданнях тимчасової...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив зазначену поправку з тих підстав, що тут можливі зловживання: яким чином комісія повідомлятиме в письмовій формі? Вона має приймати ці документи, надсилати поштою, надсилати з описом вкладення зворотним повідомленням? Я як адвокат, по суті, допускаю, що тут можуть бути порушення. Наприклад, я надіслав листа поштою, він десь загубився, а потім мені відповідають, що засідання комісії вже пройшло. А я ж повідомив письмово. А коли людина повідомляє усно, телефонує і каже: я – заступник голови, інформую, що не можу прийти, тому що... Це повідомлення записали до вхідної кореспонденції і зафіксували.

Тому ми вважаємо, якщо ще й у письмовій формі повідомляти про те, що хтось не прийде, то так можна тими паперами засипати слідчу комісію, а для ефективності роботи це нічого не дасть.

ГОЛОВУЮЧА. Наполягаєте? *(Шум у залі).*

Якщо ви наполягаєте на голосуванні, то ми голосуємо. Прошу.

«За» – 25.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 441. Народний депутат не наполягає.

Поправка 442. Не наполягає.

Поправка 443. Прошу.

КУПРІЄНКО О.В. Це поправка Луценко Ірини. Її немає в залі.

ГОЛОВУЮЧА. Поправку 443 відхилено, і лише автор поправки може брати слово.

КУПРІЄНКО О.В. Це не ваша поправка, а Луценко.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 444. Автор не наполягає.

КУПРІЄНКО О.В. Але я можу прокоментувати поправку 443, щоб було зрозуміло. Там пропонувалося, що завчасно повідомляє...

ГОЛОВУЮЧА. Прокоментуйте від комітету поправку 443. Прошу.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив поправку, адже що означають слова «завчасно повідомляє про це»? Завчасно – це за годину, за 2 години, за добу чи за місяць? Це некоректно юридично виписано. Якби була пропозиція, наприклад, за добу, то було б зрозуміло. Тобто треба визначити термін. А ви ж знаєте, як питання щодо завчасно або невідкладно може трактуватися в нашій юриспруденції. Тому комітет відхилив.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми переходимо до поправки 446. Народний депутат не наполягає.

Поправка 447. Не наполягає.

Поправка 449. Не наполягає.

Поправка 450. Народний депутат Сотник не наполягає.

Поправка 451. Не наполягає.

Поправка 452. Наполягає. Народний депутат Олена Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». Ну, я розумію, що знову комітет технічно не розглядав моїх поправок через те, що він враховував свою нумерацію, а не запропоновану мною логіку структури тексту. Але тим не менше я все-таки хотіла б почути змістовні, а не технічні пояснення з приводу моїх пропозицій.

Зокрема, у даній поправці я пропоную, щоб після закінчення розслідування не складалися мотивований висновок і пропозиції, а результатом роботи будь-якої тимчасової слідчої комісії все-таки має бути звіт, і жодних інших документів насправді тимчасова слідча комісія не складає. А вже звіт може містити мотивований висновок і пропозиції. Це нібито технічна, але за змістом істотна річ. Тому що ми розуміємо, що юридичний наслідок роботи тимчасової слідчої комісії єдиний – складання звіту і його презентація у Верховній Раді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Я згоден з ідеєю автора поправки. Але звертаю увагу, що комітет не має своєї нумерації статей законопроекту. Є нумерація, прийнята в першому читанні. Поправки подаються до норм статей законопроекту, прийнятого в першому читанні. А коли народний депутат вносить поправку і на початку змінює нумерацію з 2 на 3 і потім далі по тексту перенумеровує весь законопроект, це не зовсім правильно, і взагалі такі поправки не мали б розглядатися. Але комітет уважно розглядав кожен поправку, і в даному випадку, оскільки не знайшли в тексті вашої пропозиції, а на засідання комітету ви не прийшли, щоб відстояти свою позицію, то воно десь, можливо, і загубилося під час обговорення. Хоча сама ідея в принципі правильна, але навіть якщо ця норма залишиться в цій статті, вона ні на що далі не вплине.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Прошу голосувати.

Поправка 452.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 453. Наполягає Олена Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую. Поправка 453. Враховуючи свою логіку, що якщо робота тимчасової слідчої комісії випадає, наприклад, на останні місяці каденції Верховної Ради або в разі дострокових виборів, як у нашому випадку, і діють певні тимчасові слідчі комісії, щоб не втратити їх напрацювання і матеріали, я в попередніх своїх поправках пропонувала можливість для новообраної Верховної Ради продовжити роботу тимчасової слідчої комісії. Звичайно, започаткувати нову за складом, але вона мала б бути такою самою за предметом з можливістю передачі цих матеріалів.

Якби ця логіка була сприйнята, то моя поправка стосувалася саме того, що в разі припинення роботи тимчасової слідчої комісії повноваження могли б бути продовжені на підставі того, що новообрана Верховна Рада прийняла б рішення про створення такої самої тимчасової слідчої комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Тимчасова слідча комісія не може існувати і працювати без складу, тобто без народних депутатів України. У разі припинення повноважень народних депутатів України закінчуються повноваження будь-якої слідчої комісії. Продовжити її роботу неможливо, можна лише створити нову комісію. Немає жодних заперечень, щоб у новій Раді було створено слідчу комісію з тих самих підстав. Ми це питання обговорювали з паном Капліним і дійшли висновку, що треба дати можливість створювати комісії щодо тих самих питань. Не повинно бути жодних застережень, щоб узяти в архіві матеріали тієї слідчої комісії, яка не допрацювала до висновку, і щоб вони лягли в основу і в ході розслідування були використані.

Комітет вважає цю поправку недоцільною і відхилив її. Хоча в обґрунтуванні написано, що ця частина не містить пунктів, але, по суті, я пояснив, чому вона має бути відхилена.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні? Ні.

Наступна поправка 454. Народний депутат не наполягає.

Поправка 455. Не наполягає.

Поправка 456. Не наполягає.

Поправка 457. Народний депутат Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую. Насправді, це важливе питання щодо порядку роботи і можливості надання висновків, коментарів, а також будь-яких зауважень і пропозицій з боку членів тимчасової слідчої комісії. Наразі пропонується, що всі зауваження, висновки і пропозиції члени слідчої комісії викладають письмово і передають їх на ім'я голови слідчої комісії через секретаріат або безпосередньо з обов'язковою реєстрацією у встановленому порядку.

Я думаю, що треба дещо спростити цей порядок, тому що формалізація ніколи не допомагала. Наприклад, навіть у роботі нашої тимчасової слідчої комісії, яка працює зараз, є встановлений усередині порядок через подачу через секретаріат на ім'я голови, і це значно спрощує роботу всіх членів слідчої комісії, не порушує їх права щодо

повноцінної участі, незалежно від того, яку фракцію вони представляють.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. По суті у цій поправці пропонується регламентувати, як зберігати документи – у сейфі, під печаткою, під ключем тощо. Я вважаю, що недоцільно в законі виписувати те, що може зробити кожна окремо створена комісія, прийнявши на своєму засіданні рішення, як вона працюватиме з документами, де і що зберігатиметься та кому надаватиметься.

Визначати в законі, що має бути лише сейф, недоречно, тому що через рік слово «сейф» зникне з української мови і буде слово «шафа», і знову треба буде змінювати закон. Тому ми вважаємо, що не потрібно виписувати в законі всі ці правовідносини щодо роботи з документами. Вони можуть регламентуватися внутрішніми рішеннями комісії під час її роботи. Тому пропонується відхилити поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Ні.

Рухаємося далі.

Поправка 459. Народний депутат не наполягає.

Поправка 460. Не наполягає.

Поправка 462. Народний депутат Каплін. Прошу.

КАПЛІН С.М. Шановні колеги, дорогі глядачі, я не наполягаю на голосуванні цієї поправки. Норми, які я пропонував, враховано, в структурі законопроекту в редакції комітету. До речі, я дуже дякую за те, що близько 80 відсотків всіх моїх пропозицій було враховано комітетом. Це об'єктивний, демократичний підхід у роботі парламентського органу.

Але я хотів би прокоментувати свою попередню поправку. Дуже важливо, щоб кожен чиновник, якого закон зобов'язує свідчити на тимчасовій слідчій комісії, документально, письмово обґрунтував свою неучасть або участь у засіданні комісії.

Коли я викликаю на засідання Комітету з питань соціальної політики міністра соціальної політики Реву, який не приходить двадцятий, тридцятий, сороковий раз, щоб поговорити про субсидії, пенсії, зарплати, у його приймальній відмовляють тим, що він десь у відрядженні. Таке враження, що він просто постійно живе у відрядженнях, що він міністр іноземних справ, а не міністр соціальної політики.

Було б дуже добре, якби ми мали документ від нього...

ГОЛОВУЮЧА. Ви завершили?

КАПЛІН С.М. Додайте, будь ласка, 30 секунд, щоб завершити.

ГОЛОВУЮЧА. Увімкніть, будь ласка, мікрофон ще на 30 секунд.

КАПЛІН С.М. Дуже важливо, якби ми від кожного чиновника, високопосадовця мали письмовий документ, який обґрунтовує його неучасть у засіданні комісії. Це важливо для історії питання, це важливо для майбутніх судових справ, це важливо для певних процесуальних дій внаслідок рішень тимчасової слідчої комісії. Особливо це важливо, коли буде порушено питання щодо відповідальності Президента країни, де взагалі нюансів і другорядних...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Верховна Рада у нас – єдиний законодавчий орган держави. А слідча комісія Верховної Ради – це прокурор усім прокурорам і суддя всім суддям. Тому в разі невиконання рішення, особливо запрошення на засідання комісії, мають бути не кажу «покарання», а такі наслідки, щоб і десятому наказав.

Комітет вирішив це питання стратегічно. Ми в тексті законопроекту виписали таку процедуру, як привід. Це не той, який «привидение», а той, коли силою взяли за руку і привели. Далі ви побачите, що ми вносимо зміни до Закону «Про Національну поліцію», і коли такі ганебні чиновники не ходять на засідання і не поважають народних депутатів України (читай: Верховну Раду, читай: народ України, який обирає народних депутатів), то буде відповідно прийнято

рішення про привід, направлення документів до Національної поліції. Прийдуть, вибачте, хлопці в погонах, візьмуть під білі рученьки – і ото буде сором, коли міністра вестимуть під руки (не кажу, у кайданках) на засідання тимчасової слідчої комісії. Оце я хотів би побачити...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дозвольте завершити.

КУПРІЄНКО О.В. Я не думаю, що хтось із міністрів чи чиновників після того, як ми приймемо цю норму, наважиться не прийти на виклик народних депутатів членів слідчої комісії.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступна поправка 464. Народний депутат Каплін.

КАПЛІН С.М. У поправці 464 пропонується частину першу статті 10 після слів «інші документи» доповнити словами «в тому числі аудіо- та відеозаписи засідань слідчої комісії». Оскільки ми з вами погодили лінійку основних принципів організації роботи тимчасових слідчих комісій і визначили, що одним з найактуальніших, фундаментальних принципів є нехай не гласність, як я пропонував, а публічність, як ви врешті-решт погодилися, ми повинні окремими піднормами забезпечити можливість опублікування відповідних рішень і процесу розгляду комісією питань через аудіо- та відеозасоби.

Я вважаю, що це буде абсолютно правильно і на такий спосіб передачі інформації чекають платники податків, наші виборці. Вони хотіли б точно знати про перебіг процесуальних подій у рамках розслідування тимчасовою слідчою комісією тих чи інших справ.

Прошу поставити для підтвердження дану...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Дану поправку було відхилено комітетом з таких підстав. У назві статті є слова «зберігання документів». Аудіо- і відеозаписи – це докази, а не документи, отже, це суперечитиме назві та ідеї статті. Юридично це буде трохи некоректно виписано, якщо ми це приймемо.

Комітет вирішив відхилити поправку, що ніяк не дає змоги не зберігати інші докази разом з іншими документами, оскільки аудіо- та відеозаписи належать матеріалів розслідування.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Каплін наполягає поставити на голосування поправку 464. Прошу голосувати.

«За» – 17.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 467. Народний депутат не наполягає.

Поправка 468. Не наполягає.

Поправка 469. Не наполягає.

Поправка 471. Народний депутат Сотник наполягає. Прошу ввімкнути мікрофон.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». Я маю відразу пояснити, щоб було зрозуміло, що за моєю нумерацією стаття 11– це згідно з текстом законопроекту стаття 12.

Я вважаю, що назву статті «Права слідчої комісії» потрібно замінити назвою «Повноваження слідчої комісії». Це більшою мірою відображає зміст цієї статті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. За формою поправку відхилено знову через некоректне її подання з власною нумерацією статей автора поправки, а не з нумерацією статей законопроекту, прийнятого в першому читанні.

А по суті розділ називається «Повноваження слідчої комісії», і далі йде стаття про права слідчої комісії. З цієї точки зору заміна слова «права» словом «повноваження» ні на що суттєво не впливає. Повноваження – це фактично і є права. У статті 12 чітко визначено права слідчої комісії, тому комітет ухвалив рішення відхилити поправку, залишивши слово «повноваження» в назві розділу, а стаття називається «Права слідчої комісії».

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Ні.

Рухаємося далі.

Поправка 472. Народний депутат Каплін.

КАПЛІН С.М. Шановні глядачі, шановні колеги, я не наполягаю на голосуванні за цю поправку і хотів би скористатися можливістю пояснити важливість цього законопроекту.

Ви навіть собі не уявляєте, наскільки важливий, революційний і фундаментальний законопроект зараз розглядається. Це фактично мобільна Генеральна прокуратура, яка мобілізує зусилля народних депутатів, експертне середовище, необхідні норми закону для того, щоб розслідувати найрезонансніші справи, які стосуються, зокрема, Президента країни.

Дискусія щодо поправок, яка зараз проводиться і в якій беруть участь пані Сотник, я та інші народні депутати, важлива тим, що ми проливаємо світло на кожен норму, на кожний блок питань у рамках цього законопроекту, щоб прості українці розуміли, який унікальний, просто революційний, надважливий, історичний документ розглядається, але в залі знову не більше 100 народних депутатів України. Це, звичайно...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

КАПЛІН С.М. Це просто ганебне явище, що депутати не долучаються до обговорення, до дискусії щодо такого важливого законопроекту, над яким так важко працював профільний комітет Верховної Ради України, перебираючи кожен поправку, кожен норму. Це, справді, історичний документ, за яким творитиметься історія цієї країни і буде проводитися боротьба проти свавілля, проти беззаконня, за Конституцію і за порядок у країні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Шановні слухачі й глядачі, шановні народні депутати, всі, хто нас дивиться і слухає! Дійсно, ми розглядаємо дуже

важливий законопроект, і народні депутати повинні розуміти, що внесено 1 тисячу 600 поправок, які всі за Регламентом треба обговорити в залі. Регламентний комітет виконав титанічну роботу, розглянув ці поправки, і я думаю, моя доповідь з цієї трибуни є тому підтвердженням. Ми не просто формально розглянули, а вчитувалися в кожне слово навіть у тих поправках, які були недостатньо коректно внесені. А те, що людей немає в залі, то запитайте у керівництва Верховної Ради, чому було оголошено, що приймемо законопроект у четвер. Чому? Бо треба в середу дочитати всі відхилені поправки, і нікуди від цього не дінешся.

То, може, давайте почнемо з того, що не треба вносити 1 тисячу 600 поправок, до одного речення по 38 поправок, пропонувати слово «а» замінити словом «і», і тоді в нас буде нормальна, якісна законодавча робота. Давайте з цього починати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутате Каплін, ви наполягаєте на голосуванні? Прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 473. Народний депутат Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». Змушена втрутитися в цю дискусію. У цій моїй поправці пропонується, насправді, змінити одне слово, але я хочу сказати, що в юриспруденції дуже часто одне слово може грати ключову роль.

Мені здається, що дискусія має полягати в тому, що, дійсно, до профільного комітету, який, абсолютно розуміючи суть законопроекту, працюючи, як ви кажете, з кожною поправкою, усі ці більше тисячі поправок опрацював, має бути певна довіра Верховної Ради з точки зору остаточного змісту, як це відбувається в багатьох європейських країнах. Там, якщо комітет уже врахував відповідні поправки, прийняв до другого читання певну редакцію, переважно обговорюються лише якісь концептуальні речі, а не кожна поправка. Тому це історія більше навіть не про хід розгляду, а про етику парламентаріїв.

А якщо говорити серйозно, то давайте будемо відвертими. У залі зареєструвалися 300 з лишком народних депутатів. Подивіться на результати голосування, скільки беруть участь у голосуванні за поправки. Дійсно, ми робимо вигляд, що розглядаємо законопроект. Хоча насправді...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте можливість завершити.

СОТНИК О.С. Дякую. Хоча насправді ми тягнемо час для того, щоб дати можливість іншій більшості народних депутатів змобілізуватися, як це називається, для голосування завтра під час пленарного засідання. Хоча сьогодні таке саме пленарне засідання, і вони так само повинні бути в залі. Тому давайте будемо відвертими з нашими громадянами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. У поправці пропонується слова «має право» замінити словом «уповноважена». Комітет її відхилив. І я вважаю, що слова «має право» визначені в законопроекті та означають, що комісія має право робити те, те, те. Слово «уповноважена» – це хтось когось уповноважив. Якщо ми напишемо «слідча комісія уповноважена», то в мене виникає запитання: хто її уповноважив? Закон? Тоді пишемо «має право» – і все нормально. Верховна Рада? Тоді треба окреме рішення. Щодо кожної комісії Верховна Рада уповноважує комісію робити те, те, те.

Тому з моєї особистої точки зору як юриста, слова «має право» коректніші, ніж слово «уповноважена», з огляду на підстави, які я оголосив вище.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Ні.

Рухаємося далі.

Наступна поправка 474. Народний депутат Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». Я знову хотіла б звернути увагу, щоб було зрозуміло, що в поправці 474 пропонується внести зміни до статті 12, а не до статті 11, якою встановлюються права слідчої комісії. Зокрема, мене хвилює те, що в редакції, прийнятій у першому читанні, було виписано: «Інформація, що становить державну або іншу охоронювану законом таємницю, надається в порядку, встановленому законом».

На мою думку, з юридичної точки зору було б коректніше написати просто – «інформація з обмеженим доступом». Це визначення обумовлює всю інформацію, яка на сьогодні міститься в різних законодавчих актах і відповідно встановлюється різний порядок доступу до неї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив зазначену поправку. За великим рахунком, у тексті законопроекту визначено: «Інформація, що становить державну або іншу охоронювану законом таємницю (це формулювання включає в тому числі й інформацію з обмеженим доступом), надається в порядку, встановленому законом». Все, ніяких маніпуляцій з цим формулюванням у принципі не може бути. Сюди потрапляє інформація і з обмеженим доступом, і з грифом «таємно» тощо. Тобто все, що може бути не для широкого загалу, на наше переконання, включає це речення, яке ми залишили. Тому пропонуємо відхилити поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Ви не наполягаєте на голосуванні.

Тоді наступна поправка 475. Не наполягає.

Поправка 476.

Поправка 478. Народний депутат Олена Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». Поправка 478 так само стосується прав слідчої комісії. У пунктах 8 і 9 визначається, що тимчасова слідча комісія матиме можливість призначати необхідні експертизи та запрошувати на засідання слідчої комісії експертів, а також залучати до участі в розслідуванні працівників органів

прокуратури України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, податкової міліції за згодою їх керівників.

Мені здається, колеги, що це однозначний перебір. Це призведе просто до повного змішування повноважень єдиного законодавчого органу влади і виконавчих органів влади. Більше того, перебирати на себе функції, які абсолютно чітко притаманні або органам слідства, або експертним установам, на це немає у тимчасової слідчої комісії права. Я за те, щоб розширювати можливості тимчасових слідчих комісій, зобов'язувати посадових осіб надавати пояснення, документи, з'являтися на засіданні тимчасової слідчої комісії, але точно не треба...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте можливість завершити.

СОТНИК О.С. Дякую. Але точно не треба перебирати на себе повноваження, непридатні єдиному законодавчому органу влади. Це, я вважаю, по-перше, виглядає нереалістично, а по-друге, внесе певну невідповідність у роботу тимчасової слідчої комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Слідчі комісії єдиного органу законодавчої влади мають бути такі, щоб і прокуратура, і ДБР, і НАБУ, і всі інші органи були десь там, а це – найвище розслідування, яке може розслідувати все і всіх. І якщо на засідання комісії людина приносить телефонний запис і каже: ось бачите, там Іван з Петром розмовляли про те, що треба зрадити країну. А він відповідає: то не мій голос. Так що робити, якщо один з них Президент? Треба призначити, мабуть, експертизу і визначити, чий то голос. То ми це викреслимо? Або якщо треба залучити працівника Служби безпеки, який брав участь у якихось діях прихованого характеру, щоб він пояснив, чи був там і що бачив. То що, ми це теж унеможлиavimo?

Тому я вважаю, що не можна вилучати ті пункти, тому що вони значно звужать, точніше, знизять рівень можливостей і рівень довіри до слідчих комісій єдиного законодавчого органу. Пропоную відхилити дану поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Ви не наполягаєте на голосуванні.
Наступна поправка 479. Народний депутат не наполягає.
Поправка 480. Не наполягає.
Поправка 481. Народний депутат не наполягає.
Поправка 482. Народний депутат Сотник Олена. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». Знову поясню, якщо хтось слідкує за розглядом поправок, що ця поправка стосується статті 13 «Обов'язки слідчої комісії» законопроекту, прийнятого в першому читанні. Зокрема я пропоную до пункту 1 частини першої цієї статті, крім зобов'язання вести протоколи та стенограми засідань, додати також аудіо- та відеофіксацію. Ось, наприклад, зараз ми готуємо звіт, і дуже часто протоколи й стенограми не є достатнім відображенням тієї інформації, яку було зафіксовано під час засідання тимчасової слідчої комісії. Тому серйозно допомогла б, принаймні нам, хоча б аудіофіксація засідань. Я вже мовчу про відео, хоча в ідеалі це теж було б дуже значною допомогою для роботи тимчасової слідчої комісії і складання звіту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив зазначену поправку. Ось, наприклад, ситуація: слідча комісія поїхала до Херсона проводити засідання, терміново треба зібратися і щось обговорити. А там немає засобів відео, аудіо, щоб належним чином це зафіксувати. То не проводити засідання комісії?

Стенограма – це документ. Є питання до якості стенограм. Давайте згадаємо останню стенограму наради у Президента, де блоками повикидали текст. Це вже відповідальність стенографістів, які ведуть стенограми. І якщо порушити питання про те, що стенографісти, які ведуть стенограми офіційних засідань, у тому числі слідчих комісій Верховної Ради, помилилися, то притягнути до відповідальності так, щоб другий раз не кортіло.

А щодо ведення аудіо- і відеофіксації, ми можемо інколи унеможливити важливі засідання комісій, коли немає технічної можливості це зробити. Тому комітет пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую (*Шум у залі*).

КУПРІЄНКО О.В. Можна, але це не є належним доказом.

Тоді поясню щодо того, де не можна застосувати відео і аудіо. Якщо це офіційна версія, вона має бути зроблена не мобільним телефоном у приватному порядку, а відповідними технічними засобами. Тоді це буде належним доказом, якщо справа дійде до суду.

ГОЛОВУЮЧА. Перепрошую, я вимушена прокоментувати. Але тоді треба професійну стенографістку возити із собою на всі засідання. Мені здається, що відповідно до здорового глузду набагато простіше включити сьогодні засоби фіксації – чи відео, чи аудіо – і отримати матеріал, на основі якого потім можна виготовити стенограму.

КУПРІЄНКО О.В. Тоді коротка репліка. Ми пам'ятаємо прислів'я: що вирубано сокирою, не напишеш і ручкою. Це перефразовуючи. Документ на паперовому носії є документом. Документ на відео і аудіо – хтось скаже, що змонтували, хтось скаже, що десь зліпили, чи ще щось. А коли це написано і стоять підписи голови комісії і секретаря – це офіційний документ і належний доказ у суді.

Комітет пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати. Прошу визначитися.

«За» – 25.

Рішення не прийнято.

Я – автор поправки 480 і хочу до неї повернутися. Тут уже звучало, і я хочу ще раз звернути увагу представника комітету, про те, що органи державної влади чи ті органи, які створюються органами державної влади, наділені повноваженнями, водночас правами користуються лише фізичні та юридичні особи. Тобто стосовно органів державної влади ми можемо говорити максимум про їхні повноваження і про їхні обов'язки. Тому я хотіла б, щоб поправки, які стосуються перейменування, приведення у відповідність, було враховано.

У мене це поправка 480. Я знаю, що були поправки і в інших народних депутатів. Я все-таки радила б, щоб комітет до завершального голосування врахував ці поправки по всьому тексту.

Прошу комітет прокоментувати.

Дякую.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет уже не може нічого врахувати ані в тексті, ані поза текстом. Ми йдемо за процедурою другого читання: зараз розглядаємо всі поправки, голосує зал чи не голосує. Перед заключним голосуванням ми можемо повернутися до поправки, хоча це не відповідає Регламенту, але ми часто це робимо. Але з точки зору тієї ж юриспруденції права визначаються, а повноваження надаються. Ми розробляємо закон, яким визначатимуться права слідчої комісії, а не надаватимуться повноваження. Хоча можемо з приводу цього посперечатися, але це суті не змінює.

ГОЛОВУЮЧА. Це, насправді, змінює, великою мірою, тому що права – це те, що є в людини і у фізичної чи юридичної особи, а повноваження – це, власне, те, чим наділяє будь-який закон той чи інший орган.

КУПРІЄНКО О.В. Тоді ще одна репліка. Згадаймо статтю 106 Конституції, де написано: «Президент України», далі дві крапки – і визначено перелік. Це права чи повноваження?

ГОЛОВУЮЧА. Повноваження.

КУПРІЄНКО О.В. Так отож. У нашій Конституції інколи не виписано, що то таке права чи повноваження, а ми тут зараз ламаємо списи, як називатиметься стаття.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Думаю, що наше завдання як законотворців – усунути ті прогалини, які були допущені, і рухатися далі. Дякую.

Наступна поправка 484.

Поправку 482 ми обговорювали.

Поправка 484. Народний депутат Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую за прекрасну дискусію. Але повертаючись до діджиталізації, хочу сказати, що я думала, ми всі тут погоджуємося з цим принципом. Знаєте, я можу розказати історію з практики роботи нашої тимчасової слідчої комісії. Я як секретар маю підписувати всі протоколи. То лише завдяки тому, що в мене є свої аудіозаписи, я можу правити ті протоколи, а в інших випадках не можна довіряти, людський фактор завжди присутній. Для цього технології в принципі йдуть вперед, тому абсолютно не погоджуюся з логікою комітету, який відхилив попередню поправку.

А дана моя поправка стосується ще й забезпечення публічної прямої онлайн відеотрансляції засідань тимчасової слідчої комісії, якщо це не закриті засідання. Це також сприяє, по-перше, публічності, по-друге, прозорості, по-третє, і це ключове, можливості суспільства слідкувати за роботою тимчасової слідчої комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу представника комітету прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Я прошу звернути увагу, що ми вже пройшли цю норму. Це частина п'ята статті 6: «На кожному засіданні слідчої комісії ведуться протокол, який підписується головою та секретарем слідчої комісії, та стенограма засідання. За рішенням слідчої комісії хід засідання може фіксуватися засобами аудіо- та відеозапису». Тобто це передбачено в законопроекті. Ми визначили, що може вестися аудіо- та відеозапис, якщо комісія вирішила фіксувати, члени комісії проголосували, є можливість, є технічні засоби – фіксують, і це зберігається. Все можна зробити.

Але якщо ми визначимо, що має вестися обов'язково, то, вибачте, коли десь у полі швиденько треба буде зібратися і розібрати конкретну ситуацію, а там немає цього, то не можна буде провести таке засідання. Тому якщо комісія вирішує це робити, це робиться і зберігається разом з усіма документами в опечатаному сейфі, як і вписано в законопроекті.

Тобто ця норма є в законопроекті, і я прошу залишити так, як це вписано.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати за поправку 484 народного депутата Олени Сотник.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 485. Народний депутат Каплін.

КАПЛІН С.М. Перше. Я хочу оголосити, що в залі присутні 39 народних депутатів. У класі сільської школи, де я навчався, було більше учнів.

Друге. Хочу попросити, щоб ви поставили для підтвердження поправки, у якій передбачається, що тимчасова слідча комісія має право отримувати не тільки документи, а й матеріали, і дуже сподіваюся, що перша тимчасова слідча комісія, яка буде створена наступним скликанням Верховної Ради України, розслідуватиме незаконні оборудки у нафтогазовій сфері, а саме: завищення практично в чотири рази розміру тарифів для простих українців. Тоді, залучивши матеріали щодо діяльності «Нафтогазу України», щодо його незаконних цільових надбавок, надприбутків, рентних платежів, щодо іншого перебільшення, зокрема фіктивного перебільшення витатків відповідних компаній, ми зможемо добитися, щоб ціна на газ для населення була в рази меншою.

Ось у цьому суть актуальності цього законопроекту. За таким законом розглядатимуться найбільш важливі, найбільш резонансні справи...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу додати 30 секунд, щоб завершити.

КАПЛІН С.М. Я дуже сподіваюся, що наступне скликання Верховної Ради України візьметься саме за цю проблематику, яка на сьогодні є найважливішою для українських громадян, бо 46 відсотків своїх доходів вони витрачають на комунальні платежі. Тому такі поправки, які пропонуються народними депутатами – мною, Сотник, іншими – дуже важливі для структури цього законопроекту, для його правової чистоти і функціональності. І діджиталізація – це один із пріоритетів...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Даною поправкою пропонується доповнити законопроект нормою, що комісія має право «ознайомлюватися з документами, матеріалами, що мають відношення до предмета розслідування».

Шановні колеги, засідає комісія, працює з паперами, з документами – заяви, звіти, висновки тощо. Якщо напишемо слово «матеріалами», то з «Нафтогазу» бочку нафти притягнемо чи балон газу, чи, може, залишки частин тіла, виявленого на місці ймовірного скоєння злочину? Тому давайте розробляти проект закону і не перевантажувати його словами, які в принципі, скажемо так, недостатньо коректно описуватимуть процедуру роботи комісії. Давайте ще допишемо: матеріалами, рідинами, газами та іншими твердими побутовими відходами – і далі за текстом.

Є документи, ми з ними працюємо, комісія витребовує, вивчає, на підставі цього робить висновки, допитує свідків, складає протоколи, і все нормально.

Я вважаю, недоцільно...

ГОЛОВУЮЧА. Наполягаєте на голосуванні? Добре, давайте голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 486 народних депутатів Сироїд і Березюка.

Я дозволю собі також звернути увагу комітету на те, що наше завдання – вичищати русизми з текстів законопроектів, які ми розглядаємо в парламенті. На жаль, це неминуче, але думаю, що чим ретельніше ми будемо до того ставитися, тим краще.

Одним з таких русизмів є словосполучення «мають відношення». У редакції законопроекту, прийнятій у першому читанні, визначено: «ознайомлюватися з документами, що мають відношення до предмета розслідування, отримувати їх копії». Наша поправка редакційна: замінити русизм «мають відношення» словом «стосуються». Тобто в нашій редакції мало б звучати так: «ознайомлюватися з документами, що стосуються предмета розслідування, отримувати їх копії».

КУПРІЄНКО О.В. У даному випадку хоча комітет відхилив цю поправку, але з огляду на ваше пояснення, чому саме так це робиться,

я підтримую і думаю, що це треба врахувати як техніко-юридичну правку. Тому що це в принципі стилістична поправка, яка не стосується суті законопроекту взагалі. А щодо вичищення русизмів із документів, я повністю підтримую.

Я прошу не ставити її на голосування, а внести техніко-юридичну правку, в остаточному варіанті замінити ці слова.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Тоді ми спробуємо під час голосування врахувати це як техніко-юридичну правку.

Рухаємося далі.

Поправка 487. Народний депутат Кишкар. Прошу.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую, пані головуюча. Олегу Васильовичу, я вважаю, що під час голосування в остаточному варіанті потрібно повернутися до поправок 480, 482, які пропонували і пані Олена, і пані Оксана. Достатньо логічно було б їх врахувати.

А щодо самої ідеології такого закону, то ТСК, дійсно, як частина парламенту – рука, нога чи голова, як хочете, – інструмент, який використовується тоді, коли бездіяльна виконавча влада. Інакше ТСК не створювалися б, інакше увага суспільства і парламенту не була б прикута до певних резонансних убивств або тих чи інших подій з розкрадання державного майна.

Думаю, що нерозслідувані справи стосовно і Василя Третьєцького, і Ярослава Бабича, і Геннадія Цуканова, і Сергія Лихмана, і офіцерів та солдатів, які зараз сидять у тюрмах України за те, що відповідально поставилися до свого обов'язку захищати...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

КИШКАР П.М. Саме такі справи вимагають уваги, контролю єдиного законодавчого органу України. Думаю, що саме така ідеологія заміни виконавчої влади тоді, коли вона не здатна впоратися зі своїм функціоналом, і виписана в цьому законопроекті.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Дану поправку...

ГОЛОВУЮЧА. Враховано, так?

КУПРІЄНКО О.В. Враховано. Це поправка комітету.

Звертаю увагу шановного колеги, що взагалі-то слідчі комісії єдиного законодавчого органу – це вже крик від бездіяльності правоохоронних органів. Коли вже вони нічого не роблять, тоді Верховна Рада створює слідчу комісію і щодо імпічменту Президента, і щодо інших питань.

Слідчі комісії, ще раз наголошую, мають стояти на такій висоті, на якій ніколи не стояли ані Генпрокуратура, ані СБУ, ані НАБУ, ані НАЗК, ані ДБР разом узяті. Ось тоді це буде дієвий інструмент.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми не ставимо на голосування цю поправку.

Рухаємося далі.

Поправка 488. Народний депутат Сотник, наполягаєте? Прошу. Увімкніть мікрофон.

СОТНИК О.С. Дякую за можливість виступити. Враховуючи, що нас три чи чотири людини, які озвучують свої поправки, є можливість обговорити якісь концептуальні речі.

Я повертаюся до вашого коментаря від імені комітету щодо того, що в законопроекті визначено, в якому порядку буде проводитися фіксація, що тимчасова слідча комісія може самостійно визначити цей порядок фіксації інформації на засіданнях. Чому я на цьому так наполягаю? Тому що від коректності відображення інформації дуже часто залежать ті висновки, які тимчасова слідча комісія може зробити, а головне, які наслідки після оприлюднення її звіту матимуть такі висновки.

Тому я однозначно вважаю, що, наприклад, для тих тимчасових слідчих комісій, до складу яких входять більшість народних депутатів, що належать до коаліції, будь-які визначення «може», «сама

визначить для себе» – небезпечні. Тому що, очевидно, що представники коаліції завжди захищатимуть...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте можливість завершити.

СОТНИК О.С. ...можливість максимально, скажемо так, закрити всю важливу інформацію, і ніхто не буде додатково ані фіксувати її, ані створювати передумов для повного та об'єктивного відображення. Тому такі гарантії необхідно вписати в законі, а не віддавати їх на розсуд тимчасової слідчої комісії. Ще раз повторюю: це не забезпечує незалежності тих висновків, які робить тимчасова слідча комісія.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Цей виступ стосується моїх поправок, а по суті, принципів роботи комісії.

Я знаю, оскільки сам адвокат, що досвідчені фахівці, адвокати з великої літери, дійсно, розуміються на цих питаннях. Але дуже шкода, що ця дискусія відбувається в цьому залі. Вона мала б бути не тут, а в комітеті, а можливо, навіть до засідання комітету, і тоді ми дійшли б до правильного, виваженого рішення. Ви зі свого боку бачите загрози того, що, може, хтось десь не запише відео, аудіо. Я зі свого боку бачу можливі загрози, що десь буде комісія і скажуть, що нічого не можна записати, тому й нічого не можна зробити.

Тому це питання дискусійне. У законопроекті вписано, що комісія може приймати рішення і робити це. Я так розумію і думаю, всі це розуміють, що буде рішення записувати відео й аудіо тоді, коли є можливість. А коли немає можливості, то комісія не може засідати?

Пані Олено, я розумію, про що йде мова. Тому я ж не заперечую, що цього не треба робити. Це треба робити.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте можливість завершити.

КУПРІЄНКО О.В. За великим рахунком, є таке формулювання в законопроекті, що комісія може приймати рішення. Та ми можемо

в постанові про створення комісії визначити, щоб записували всі засідання на аудіо й відео, і це теж не буде порушенням закону.

Але встановлювати однозначно, що робить лише так, щоб потім це лише так могло десь чомусь перешкодити – це теж не зовсім правильно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Поправка 488 народного депутата Олени Сотник. Прошу голосувати.

«За» – 25.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 490. Народний депутат не наполягає.

Поправка 491. Не наполягає.

Поправка 492. Не наполягає.

Поправка 493. Народний депутат Каплін.

КАПЛІН С.М. Концептуально це те саме доповнення до норми законопроекту, коли ми розширюємо перелік видів матеріалів, документів, якими може користуватися тимчасова слідча комісія.

Вам як юристу проведу лікбез. Законом України «Про інформацію», а так само міжнародними стандартними *ISO* і *ДСТУ* України визначено дуже вузьке коло матеріалів, які можуть визначатися як документи. І для того, аби розширити потенційно кількість і масштаби матеріалів, які може залучати тимчасова слідча комісія до своєї роботи, ми повинні паралельно вказати термін «матеріали», який має ширше значення, відповідно ширшу лінійку видів носіїв інформації для передавання. Це перше.

Друге. Я хочу підтримати колегу Сотник. Неприпустиме зволікання з прийняттям норми про діджиталізацію цього процесу, обліку інформації про перебіг розслідування...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу додати 30 секунд.

КАПЛІН С.М. ...і звітування перед українськими громадянами, платниками податків, про хід такого розслідування.

Ми добре знаємо, як досі проводили роботу тимчасові слідчі комісії. Більшість у Верховній Раді формує більшість у складі комісії.

Визначають зручний для них порядок і ховають назавжди резонансну справу, про яку забувають через півроку. Цього допускати в майбутньому в роботі тимчасових слідчих комісій не можна за жодних обставин. Вона повинна будуватися на євроатлантичних моделях розслідування, які використовуються у США та Європі. Це...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Як юристу з майже червоним дипломом, ви самі так сказали вчора, пояснюю, що під словом «документ» мається на увазі й електронний документ. Це якраз те, про що ви говорите.

Комітет залишив у редакції першого читання слово «документи», щоб після врахування слова «матеріали» потім не вийшло так, що треба буде приносити якісь речові докази. Якщо треба буде приносити такі докази, то будуть вилучатися матеріали кримінального розслідування і речові докази, комісія викликатиме слідчого і запитуватиме, що там є, як і де. Так ми дійдемо до того, що крім того, щоб вилучати та оглядати матеріали, доведеться зробити ще камеру схову для речових доказів.

А взагалі якщо ви вносите такі поправки, то в преамбулі такого закону треба виписати, в якому значенні вживаються в цьому законі терміни «документи» і «матеріали». А ви, знову-таки повторюю, як людина з майже червоним дипломом чомусь цього не зробили, а берете одне слово і вставляєте...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу дати можливість завершити.

КУПРІЄНКО О.В. ...принцип всебічного і повного розслідування має обов'язково застосовуватися в роботі слідчої комісії. Але стосовно законотворчої діяльності, якщо ви вносите поправки, які ламають структуру закону, то вносьте системні поправки і якщо застосуєте слово «матеріали», пишіть визначення, що це таке, щоб не притягували, вибачте, речові докази з місця скоєння злочину на засідання комітету і не розглядали, як воно там пахне чи воняє.

Комітет відхилив поправку, залишив слово «документи», маючи на увазі те, що я сказав вище.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Прошу голосувати.

«За» – 17.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 494. Народний депутат не наполягає.

Поправка 495. Не наполягає.

Поправка 496. Не наполягає.

Поправка 497. Народний депутат Каплін.

КАПЛІН С.М. Концептуально в даній поправці, яка є частиною комплексного підходу до посилення законопроекту нормами про гласність, підконтрольність та іншими аспектами, мною пропонується доповнення словами «у письмовій формі». Це перше.

Друге. Це якраз у рамках вашого підходу і синхронно з вашим підходом щодо обов'язкового письмового документування. Однак я вам хочу повідомити, якщо вам невідомо і якщо вам не повідомляли, напевно, у такому дрімучому середовищі, що фільм «Аватар», найбільш касовий за останній 30 років, знятий на мобільний телефон. А засідання тимчасової слідчої комісії у місті Херсоні, на жаль, не можна знімати на мобільний телефон. Вам повідомляють, що нинішній Президент Зеленський виграв вибори через мобільний телефон у більшості українського політикуму. А в Херсоні...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд завершити.

КАПЛІН С.М. А в Херсоні тимчасова слідча комісія не може, на жаль, зафіксувати засідання на сучасний мобільний телефон.

Якщо у вас немає грошей на те, щоб обладнати тимчасову слідчу комісію Апарату Верховної Ради відповідними носіями, то нехай Радикальна партія відмовиться від сотень мільйонів гривень, які платники податків сплачують їй як фракції у Верховній Раді України на її діяльність, які вона витрачає на свою публічну рекламну кампанію, і дасть їх тимчасовій слідчій комісії, а її буде обладнано сучасними мобільними засобами для фіксування...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Як заступник голови регламентного комітету я вимагаю від головуючої вимикати мікрофон, коли під час обговорення фахового законопроекту деякі популісти переходять на політичний сленг і починають тут піаритися.

По суті поправки 497 пояснюю. Пункт 5 частини першої статті 12 після слів «отримувати» пропонується доповнити словами «у письмовій формі». Вибачте, коли комісія викликає особу й отримує від неї пояснення, то вона ставить запитання і за ідеєю автора поправки чекає, поки ця посадова особа письмово напише їм відповідь. Дуже фаховий підхід до роботи комісії.

Комітет пропонує відхилити вказану поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Наполягаєте на голосуванні? Прошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Остання поправка до перерви – поправка 498. Народний депутат Каплін. Але прошу виступати по суті поправки, як звертався до вас представник комітету.

КАПЛІН С.М. По суті поправки. Даними змінами пропонується долучати у якості експертів і учасників розслідування в рамках роботи тимчасових слідчих комісій окремо громадських діячів.

Узагалі якщо говорити про філософію цього законопроекту і щодо підходів нормотворення в ньому, я хотів би зауважити таке. Чим менше ми дамо можливостей народним депутатам нинішнього скликання, майбутнього, через одне на власний розсуд трактувати ті чи інші дефініції, ті чи інші терміни, ті чи інші норми, тим краще. Бо народний депутат України завжди буде керуватися власною мотивацією – чи то політичною, чи якоюсь іншою. Тому ми намагаємося в цьому законопроекті, за що вболіваємо і я, і моя колега Сотник, й інші народні депутати, до деталей, до нюансів виписати юридичний маршрут слідчих дій у рамках слідчої комісії, щоб жоден народний депутат, жодна зацікавлена фракція не змогла впливати і викривляти перебіг відповідних процесуальних дій і слідчої діяльності тимчасової комісії...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 10 секунд. Будь ласка, завершуйте.

КАПЛІН С.М. Особливо, якщо це стосуватиметься розслідування діяльності Президента країни. Ще раз наголошую, тут не може бути дрібниць, не може бути певних нюансів. Все повинно бути чітко...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. У поправці пропонується на засідання слідчої комісії, крім фахівців, викликати представників громадськості. Не громадських представників, ви не дочитали своєї поправки, а представників громадськості.

У мене запитання. Де в законопроекті визначено, хто це такий – представник громадськості? Я можу здогадуватися, що пропонується громадських активістів привести на засідання комітету. Навіщо? Комісія заслуховує фахівців, які можуть дати фахові роз'яснення, консультації, свідчення, а не зібратися і перетворити це на «поговорить». Не можна допустити, щоб слідчу комісію завантажили представниками громадськості.

Цікаво, як громадськість висуватиме представників – на з'їздах, на зборах, на конференціях, на вулиці чи простим голосуванням? Взагалі народні депутати України за визначенням – це представники народу України. Тому там уже є представники громадськості в особі народних депутатів України, які є членами слідчої комісії.

Пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Ви наполягаєте на голосуванні? Прошу голосувати.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

Ми зупинилися на поправці 498. Наступною буде поправка 499.

Зараз відповідно до Регламенту я оголошую перерву до 12 години 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧА. Шановні народні депутати, будемо продовжувати нашу роботу. Я прошу запросити до залу представника комітету, народних депутатів для продовження роботи над поправками. За декілька хвилин ми продовжимо нашу роботу.

Ми повернемося потім до поправок 500 і 501, а зараз поправка 502. Народний депутат не наполягає.

Поправка 503. Не наполягає.

Поправка 504. Народний депутат Каплін. Пам'ятаєте, що виступ – по суті поправки.

КАПЛІН С.М. У поправці пропонується пункт 9 частини першої статті 12 після слів «Міністерства внутрішніх справ України» доповнити словами «Національної поліції України».

Я хотів би, користуючись нагодою, зробити вам зауваження, шановний представнику регламентного комітету. Ви, здається, там заступник чи перший заступник, так? На мою думку, це аномально, коли представник регламентного комітету закликає народних депутатів України вибірково ходити на засідання Верховної Ради України.

Довіра до Верховної Ради України – нуль саме тому, що народні депутати не ходять на роботу. А в цей час прості доярки, трактористи, ваші виборці, не можуть ніколи покинути ані поле, ані ферму, ані інше своє робоче місце, бо відразу будуть вигнані з роботи за статтею, яку ви знаєте. Тому депутати, як і інші прості люди, повинні ходити на роботу і служити тут, на робочих місцях, простим українцям. Це повинно бути догмою, і ви не маєте права заявляти про те, що вони не можуть ходити. Я взагалі в шоці від...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Дві частини коментаря. По-перше, Національна поліція є в складі Міністерства внутрішніх справ, тому недоцільно доповнювати словами «Національна поліція України, Чернігівський відділ Національної поліції, Київський відділ...» – і далі за текстом. Тому комітет відхилив поправку.

Щодо другої – політичної частини зауваження до мене особисто. Я ж не закликав, тому звертаю вашу увагу, почитайте стенограму, а пояснював, що неналежна організація роботи Верховної Ради керівництвом Верховної Ради призводить до того, що люди не ходять до залу. І саме ми, Радикальна партія Ляшка, виступаємо за скорочення кількості народних депутатів до 250, щоб нероб, які не ходять на роботу, тут не було, а щоб ходили саме ті, які працюють над законопроектами і виконують свою роботу. Щоб і доярки, і трактористи, і ваші прості люди бачили, що працювати треба всім однаково й однаково нести відповідальність за невиконання своїх посадових обов'язків.

ГОЛОВУЮЧА. Ви наполягаєте на голосуванні вашої поправки?
Ні.

Наступна поправка 505. Народний депутат не наполягає.

Поправка 506. Не наполягає.

До поправки 507 ми повернемося.

КУПРІЄНКО О.В. А чому ми до неї повернемося? Якщо людина на роботу не прийшла, навіщо повертатися? Давайте повертатися до всіх відхилених поправок, авторів яких немає в залі.

Зараз 12 година 38 хвилин. Я розумію, якщо людина затрималася на 5 хвилин, але ж минуло 8 хвилин. Якщо людина наполягає на своїй позиції, вона має прийти, адже знає, що поправка розглядається. Це не зовсім коректно з вашого боку. Я розумію, можна перенести одну-дві поправки відтоді, як ми почали, бо, можливо, депутат запізнюється. Але це вже не запізнюється, а не з'явилася на робоче місце. То давайте йти за чергою.

ГОЛОВУЮЧА. Пане представнику комітету, я, користуючись правом головуючого, буду приймати це рішення. Дякую за ваше зауваження.

Поправка 508. Не наполягає.

Поправка 509. Не наполягає.

Поправка 510. Народний депутат Каплін. Прошу.

КАПЛІН С.М. У поправці я пропоную пункт 1 частини першої статті 13 після слів «стенограми засідань» доповнити словами «та публікувати їх у встановленому порядку». Ідеологічно чи концептуально в рамках цього законопроекту ми повинні обов'язково передбачити можливість гласності чи, як ми домовилися, публічності, а саме звітності перед платниками податків, нашими виборцями, щодо ходу і результатів розслідування на основі документування, яке буде відбуватися відповідно до норм чинного новоприйнятого закону. Прошу проголосувати за відповідну поправку. Це перше.

Друге. Я хочу подякувати вам, шановний представнику Радикальної партії, що ви один сьогодні з вашої фракції героїчно в залі парламенту присутній на засіданні. Один-єдиний. Так само, як і представників «Батьківщини» та інших політичних сил, уявіть собі, по одній людині від фракції. Коли розглядається доля Президента країни, тимчасових слідчих комісій...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Поправку відхилено на тій підставі, що деякі народні депутати, які подають дуже багато поправок, достатньо халатно ставляться до своїх посадових обов'язків і зневажають інших своїх колег, тому що взагалі не читають законопроектів і не помічають, що в попередніх статтях, до речі, ми це обговорювали. То виходить, не тільки не читають, а й не слухають того, що відбувається в залі, крім своїх виступів. Там написано: слідчі комісії інформують про свою діяльність шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті. Ця норма уже передбачена. З використанням сучасних технологій, ХХІ століття, будемо не друкувати на друкарській машинці, а оприлюднювати в електронному вигляді на сайті.

А щодо другого зауваження, то, вибачте, один Купрієнко з Радикальної партії замінить 38,5 простих людей вашої команди. Тож тут усе в порядку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Поправка 510. Прошу голосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Ми маємо можливість повернутися до деяких поправок. Зараз уточню. Це поправки 500, 501 та 507.

Поправка 500 народного депутата Олени Сотник, так? Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую, пані головуюча, за можливість і за те, що повернулися до моїх поправок.

Щодо поправки 500 я не наполягатиму.

Поправка 501. Це дуже важлива поправка. Знову-таки нагадаю, що згідно з нумерацією комітету ми говоримо про статтю 12. Я пропоную доповнити її окремим пунктом щодо обов'язку тимчасової слідчої комісії в разі, якщо слідча комісія виявляє наявність ознак складу кримінального правопорушення під час своєї роботи, то вона повинна відповідну інформацію передавати до Генеральної прокуратури у встановленому Кримінальним процесуальним кодексом порядку.

Чому це важливо? Я можу навести приклад з практики роботи нашої комісії. Коли ми виявляли факти знищення доказів або зловживання службовим становищем, або приховування злочину, то єдине, що ми могли зробити, – письмово вимагати реакції. Але насправді в ідеалі за результатами виявлення таких фактів мали б порушуватися кримінальні провадження і бути...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив вказану поправку. Законодавством це вже передбачено, і в Конституції визначено обов'язок повідомляти про злочини, і в Кримінальному процесуальному кодексі це виписано, і в Кримінальному кодексі навіть є стаття за умисне неповідомлення про злочин. Тобто це питання врегульовано, і завантажувати такий закон, ще раз нагадувати: ви ж подивіться, передбачено відповідальність, то ви обов'язково повідомляйте про злочини, ми вважаємо недоцільним.

Будь-яка особа, яка побачила, що є дії, які мають ознаки кримінального правопорушення, згідно з Конституцією як громадянин України зобов'язана повідомити про це відповідні органи. І якщо хтось із депутатів чи членів комісії (не хочу нікого ображати) інколи пише депутатське звернення з проханням провести досудове слідство, не вимагаючи внесення відомостей до ЄРДР, то це теж не зовсім

коректно. Тож відповідно і не вносять, і не проводять слідства, і не реагують, тому що в них теж завантаженість, багато роботи, а інколи просто неналежним чином виконують свої посадові обов'язки, тому так і виходить. Відповідно...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, будь ласка, щоб завершити.

КУПРІЄНКО О.В. Відповідно до статті 214 КПК України будь-яке повідомлення про злочин зобов'язані внести до ЄРДР, перевірити, а вже потім або закривати, або не закривати. А в нас, як правило, перевіряють, кажуть, що немає підстав для внесення до ЄРДР, люди не йдуть до суду, суди зобов'язують – і пішла ця вся круговерть. Так що якщо виконувати все за буквою закону, то ця поправка перевантажує законопроект і взагалі не має змістового навантаження. Тому комітет її відхилив.

ГОЛОВУЮЧА. Ви наполягаєте на голосуванні? Прошу голосувати, поправка 501.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Поправка 507. Ви будете наполягати?

Поправка 507. Увімкніть мікрофон народного депутата Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую. Поправка 507 – до статті 14 редакції законопроекту, прийнятої в першому читанні. Вона стосується повноважень голови слідчої комісії. Тут цілий ряд технічних пропозицій, але ключовою пропозицією є зміни до пункту 13 цієї статті щодо того, хто доповідає на пленарному засіданні Верховної Ради.

Насправді абсолютно необов'язково, щоб голова тимчасової слідчої комісії був доповідачем звіту. Я вважаю, що, навпаки, не треба це визначати в законі, тому що комісія може призначити іншого доповідача, і в цьому випадку було б варто хоча б надати можливість такої дискреції. Тому я пропонувала додати, що може бути хтось інший доповідачем, якщо комісія прийме таке рішення.

Дуже часто це є обґрунтованим. Не завжди голова тимчасової слідчої комісії може бути на місці. Наприклад, службове відрядження абсолютно не є підставою для...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд.

СОТНИК О.С. ...абсолютно не є підставою для перенесення звіту. Тому що насамперед має грати роль суспільний інтерес. Це перший момент.

Другий момент. Дуже часто в роботі тимчасової слідчої комісії є конкретні спеціалісти з того або іншого питання, або з політичної точки зору, наприклад, людина ініціює тимчасову слідчу комісію і розбирається в предметі питання, але її не призначають головою тимчасової слідчої комісії, бо вона або є незручною для тієї ж коаліції, або просто з цієї точки...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив вказану пропозицію, оскільки голова комісії організовує роботу, має бути присутнім на кожному засіданні, знає, що де і як відбувалося, і в цій нормі говориться, що він доповідає ухвалені комісією висновки і пропозиції. Тому фактично голова виходить і читає текст, ухвалений комісією, і несе відповідальність за те, і може відповісти потім на запитання, тому що він знає, як усе було. Він організовує всю роботу, керує всіма процесами і в курсі всіх подій. Тому ми вважаємо, що це правильна норма, що саме голова, який несе відповідальність за організацію, має тримати відповідь перед залом Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні? Прошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 511. Не наполягає.

Поправка 512. Не наполягає.

Поправка 514. Не наполягає.

Поправка 516. Не наполягає.

Поправка 517. Не наполягає.

Поправка 518 народного депутата Сотник. Наполягаєте?

СОТНИК О.С. Ні, не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧА. Наступна поправка 519. Прошу ввімкнути мікрофон народного депутата Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую, пані головуюча. Знову-таки кажу для розуміння і спрощення логіки моєї доповіді: це поправка до статті 16 редакції законопроекту, прийнятої в першому читанні, якою встановлюються підстави і порядок роботи секретаря слідчої комісії. Як секретар слідчої комісії я дуже добре знаю специфіку цієї роботи, тому пропоную в цій поправці доповнити цю статтю частиною першою такого змісту: «Секретар слідчої комісії обирається на першому засіданні слідчої комісії із числа її членів шляхом таємного або відкритого голосування більшістю від складу слідчої комісії, затвердженого Верховною Радою України», і відповідно перенумерувати у зв'язку з цим пункти даної статті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив дану поправку, оскільки в цій статті визначаються права або повноваження (можна і так, і так сказати) секретаря слідчої комісії. Не порядок його обрання чи призначення, а саме повноваження.

Тому ми вважаємо, що не до цієї статті треба було вносити поправку щодо обрання секретаря, а до тих статей, які регламентують саме організацію цієї комісії, і відповідно із затвердженням постановою Верховної Ради про створення цієї комісії. Тому поправку комітетом відхилено.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Поправка 519. Прошу голосувати.

«За» – 17.

Рішення не прийнято.

Поправка 520. Не наполягає.

Наступна поправка 524. Народний депутат Олена Сотник.
Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». Поправка 524 знову-таки стосується секретаря слідчої комісії. У мене, до речі, за цією ж логікою були попередні поправки стосовно голови і заступника голови, де я пропонувала можливість переобрати їх на засіданні Верховної Ради, бо бувають різні випадки.

А ось у даній поправці стосовно секретаря слідчої комісії я пропоную передбачити в законі можливість його переобрання на засіданні слідчої комісії більшістю від її складу. Тому що бувають організаційні питання, або людина просто елементарно через завантаження не може виконати цю роботу. Я розумію, що бувають різні обставини, тому бажано було б мати таку можливість, щоб не блокувати роботи комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Коментар комітету. Прошу.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив вказану поправку, тому що ми вважаємо, якщо людина пішла працювати до комісії, погодилася на посаду секретаря, то відповідно до взятих на себе зобов'язань вона має виконувати цю роботу. Ситуація, коли секретар відмовляється від виконання обов'язків, які на нього покладені під час затвердження складу цієї комісії, якось не дуже збігається взагалі із статусом народного депутата України. Тому комітет ухвалив рішення відхилити поправку і залишити в редакції першого читання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні? Прошу голосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 525. Не наполягає.

Поправка 530. Не наполягає.

Поправка 531. Народний депутат Олена Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую. Поправка 531. Тут є цікаві речі, які пропонуються для членів слідчої комісії, і певний установлений для них функціонал. Зокрема в пунктах 3 і 4 передбачається можливість за дорученням слідчої комісії отримувати, наприклад, оригінали

документів або пояснення. Але мені здається, що для того, щоб не було зловживань (бо, знаєте, бувають різні люди і різні народні депутати), щоб член комісії не міг у когось допитуватися про інформацію чи отримувати письмові докази без належних на те підстав, було б варто зазначити, що такі функції здійснюються лише за письмовим дорученням з боку тимчасової слідчої комісії. Тоді не буде питань щодо того, що хтось із членів зловживатиме своїм статусом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. У тексті законопроекту є ці норми. Єдине, що не вписано «за письмовим дорученням». Я не вбачаю жодних проблем у тому, якщо член комісії самостійно проводить дії за дорученням комісії. Так це ж доручення комісії вписано в протоколі засідання, і ще окремо давати доручення, завіряти підписом, хто підписав, недоцільно. Береться витяг із протоколу про надання доручення мені як члену комісії що зробити, я йду з тим витягом протоколу – і питання знімається.

Тому комітет відхилив цю поправку. Ми вважаємо недоцільним народжувати ще один документ, а саме письмове доручення про проведення якихось дій.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 532. Народний депутат Олена Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція «Самопоміч». Ключовою частиною поправки є право членів комісії надавати свою або незгоду з висновками чи пропозиціями у звіті, або інші якісь зауваження. Наприклад, зараз ми готуємо відповідний звіт тимчасової слідчої комісії. Після того, як він буде обговорений, звичайно, членам комісії буде надано право теж викласти свої зауваження. Але це не може бути безкінечно. Тобто не може хтось із членів тимчасової слідчої комісії навмисно це затягувати, зловживаючи оцим своїм правом надати пояснення.

Тому я пропонувала жорстко встановити, що вони можуть це зробити протягом лише двох днів з дня ухвалення звіту і виключно в письмовій формі, щоб не затягувати процесу звітування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Коментар комітету. Прошу.

КУПРІЄНКО О.В. У даному випадку комітет не підтримав цієї поправки, оскільки якщо на засіданні будь-якого органу член цього органу заявляє, що має окрему думку, то найперше це заноситься до протоколу, він каже: у мене є окрема думка, я її викладу, – вона додається до протоколу.

У поправці також пропонується обмежити строком два дні. А якщо за два дні не встигне? А якщо захворів? А якщо поїхав у від'їждження? А якщо сидів у залі Верховної Ради, розглядав 4 тисячі 800 поправок до законопроекту і не міг сформулювати свою думку за два дні?

Тому комітет відхилив цю пропозицію, залишивши право народного депутата члена комісії заявити на засіданні про свою окрему думку і потім додати її до протоколу, не обмежуючи в часі. Жодних зловживань, навіть шляхів для зловживань я не бачу, якщо така процедура буде виписана в законі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 533. Наполягаєте?

Народний депутат Олена Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Це достатньо складна поправка, яка стосується статті 18 «Забезпечення слідчої комісії документами та інформацією», проголосованої в першому читанні. Насправді, це принциповий, ключовий і взагалі концептуальний момент, тому що саме від того, яким статусом буде користуватися тимчасова слідча комісія під час витребування документів, оригіналів документів, інформації від посадових осіб державних органів влади, залежатимуть результати її діяльності.

Можу сказати, що дуже часто на сьогодні нам відмовляють у наданні документів, що є нічим іншим, як перешкодою в роботі тимчасових слідчих комісій. Я вітаю таку концепцію, що тепер тимчасова слідча комісія зможе витребувати навіть оригінали документів. Але єдине, що тут дуже важливо було б чітко виписати: наприклад, якщо документи є доказами в кримінальному провадженні, очевидно, що ми не можемо їх витребувати, тоді треба вирішити це питання. Я пропонувала, як це вирішити. Те саме...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 10 секунд. Будь ласка, завершуйте.

СОТНИК О.С. Якщо це стосується передачі цих документів, і під час розслідування вони є доказами, так само отримати копії, передати оригінали. Але, на превеликий жаль, комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. По суті, в цій поправці пропонується викласти цю статтю в новій редакції. Якщо йти за буквою Регламенту, поправка вноситься до тексту статті.

Тобто я просто прошу народних депутатів, коли ви вносите поправки, почитати текст поправки і норму законопроекту, прийнятого в першому читанні, – там 90 відсотків тексту повторюється.

Якщо почати обговорення, що саме пропонується в поправці змінити? Ви пропонуєте слова «у розумний термін». У мене як у юриста запитання: хто визначить, розумний він чи нерозумний? Я розумію, що ви мали на увазі. Але в даному випадку, проаналізувавши ваш варіант тексту і варіант, який був у першому читанні, комітет дійшов висновку, що раціональніше залишити цю статтю саме в тій редакції, яка була проголосована в першому читанні. Ось і все.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 538. Народний депутат не наполягає.

Поправка 539.

Ми щойно голосували за поправку 537. Перепрошую, ми обговорювали поправку 533.

Поправка 537. Народний депутат Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Дякую. Теж абсолютно концептуально принципова поправка. Ми говоримо про статтю 19, назва якої зараз сформульована так: «Давання показань чи пояснень слідчій комісії».

Ну, насамперед словосполучення «давання показань» виглядає з юридичної точки зору як мінімум кострубато. Але питання не в цьому. Коли ми говоримо про те, що зобов'язуємо особу надавати якісь пояснення і показання, то відповідно мали б забезпечити їй спеціальні права і гарантії. Я пропонувала, наприклад, що особа, яка дає пояснення слідчій комісії, має право на професійно-правничу допомогу або має право, як це визначено в Конституції, відмовитися від свідчення стосовно членів своєї сім'ї або близьких родичів. Вона також має вимагати закритої частини засідання, якщо пояснення стосуються її особистого життя, і таке інше. Тобто цілий ряд гарантій, які ми забезпечували б людям під час...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 10 секунд, будь ласка.

СОТНИК О.С. ...під час таких спеціальних процедур тимчасової слідчої комісії, які, по суті, є аналогом слідчих.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Коментар комітету. Прошу.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет залишив у редакції першого читання. Одна з підстав – у поправці пропонується «статтю 17 викласти в такій редакції». Фактично це стаття 19 за текстом законопроекту. Давайте зараз проголосуємо за цю поправку і що будемо мати? Замість статті 17, у якій в принципі говориться зовсім про інше – про членів слідчої комісії, ми там випишемо норму про надання пояснень слідчій комісії.

До чого я це веду? Шановні колеги, коли ви подаєте вагомі, правильні, змістовні поправки, приходьте в комітет, підтримуйте свою позицію, і ми разом доопрацюємо. Тому що за цю поправку в такому

вигляді взагалі не можна голосувати, оскільки ми говоримо про поправку до статті 19, а у вашій поправці написано «статтю 17 викласти в такій редакції», і ви у своєму виступі не кажете, що треба статтю 17 замінити статтею 19.

Тому комітет відхилив зазначену поправку і залишив у редакції, яка була прийнята в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 537. Прошу голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 539. Не наполягає.

Поправка 541. Не наполягає.

Поправка 543. Не наполягає.

Поправка 544. Не наполягає.

Поправка 545. Народний депутат Олена Сотник.

Там низка поправок: 545, 546, 547.

Поправка 546. Народний депутат Олена Сотник. Прошу.

СОТНИК О.С. Дякую. Найперше ще раз відреагую на ваш коментар. Я нічого не називаю такого, чого немає в моїй порівняльній таблиці. Моя порівняльна таблиця виходить з моєї логіки як суб'єкта законодавчої ініціативи, у тому числі вона стосується й іншої нумерації відповідно до того, про що поправки. Тому я абсолютно нічого не змінюю, просто для розуміння колег, які зараз у залі, і з поваги до того, що вони слідкують за розглядом цього законопроекту, наголошую, до якої статті згідно з вашою таблицею подано поправку. Тому прошу не повторювати цього десять разів. Я вже один раз пояснила: це не стосується суті моїх поправок.

Тепер щодо поправки 546. У вас є стаття 21 «Вимоги до висновків і пропозицій слідчої комісії». Я вважаю, що немає такого поняття, як «вимоги до висновків і пропозицій слідчої комісії». Є звіт слідчої комісії як єдиний результат її роботи. Саме вимоги до звіту мають міститися, і вони по суті містяться в цій статті. Тому це...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Коментар комітету.

КУПРІЄНКО О.В. У поправці, яку ми зараз обговорюємо, пропонується виключити статтю 18.

Це поправка 545?

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 546.

КУПРІЄНКО О.В. У поправці 546 пропонується назву статті 18 викласти в редакції: «Звіт слідчої комісії». Назва статті 18 в редакції законопроекту, прийнятого в першому читанні, така: «Забезпечення слідчої комісії документами та інформацією». Тож ці назви якось трохи не збігаються. Яку хто нумерацію мав на увазі, але в поправці чітко вказується: змінити назву статті 18. Це не узгоджується зі структурою законопроекту, тому комітетом поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 546. Прошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Поправка 547. Не наполягає.

Поправка 548. Не наполягає.

Поправка 549. Не наполягає.

Поправка 550. Не наполягає.

Поправка 551. Не наполягає.

Поправка 552. Не наполягає.

Поправка 553. Не наполягає.

Поправка 554. Народний депутат не наполягає.

Поправка 555. Не наполягає.

Поправка 556. Не наполягає.

Поправка 557. Народний депутат Каплін.

КАПЛІН С.М. Ця поправка непринципова, і потенціал народних депутатів у кількості максимум 40 чоловік у залі не дає можливості за неї проголосувати чи повноцінно обговорити. Але разом з тим я хотів би пояснити глядачам, нашим колегам, чому ми так зосереджено, так сконцентровано розглядаємо кожну поправку, чому їх обговорюємо.

Ми повинні донести до всіх українських громадян, платників податків, виборців важливість, значимість і головне – деталі цього

проекту закону, від якого залежатиме доля майбутнього Президента, всієї вертикалі влади. Бо всі резонансні події, де правоохоронні органи і органи виконавчої влади не справляються, будуть розглядатися окремою групою народних депутатів України. Такий закон має бути максимально досконалим, і ви повинні знати його деталі для того, щоб уважно стежити як громадянське суспільство за відповідними розслідуваннями.

Це, дійсно, важливий законопроект...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 10 секунд. Будь ласка, завершуйте.

КАПЛІН С.М. Це, дійсно, важливий законопроект, який потрібен був і цьому скликанню, і буде важливий і потрібний наступним скликанням...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я так розумію, що ви не наполягаєте на поправці. Комітет буде коментувати?

КУПРІЄНКО О.В. Поправку комітетом відхилено, тому що сам автор поправки, яку він подав, мабуть, для кількості поправок, щоб потім прозвітувати перед виборцями, що подав стільки-то поправок, каже, що вона несуттєва. Комітет її відхилив.

ГОЛОВУЮЧА. Наступна поправка 559. Народний депутат не наполягає.

Поправка 560. Не наполягає.

Поправка 561. Не наполягає.

Поправка 562. Не наполягає.

Поправка 563. Не наполягає.

Поправка 564. Народний депутат Олена Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую. Ця поправка стосується порядку проведення голосування в слідчій комісії під час підготовки висновку. Нормою, прийнятою у першому читанні, пропонується, що просто буде зазначення голосів і не передбачено поіменного голосування.

Я думаю, з огляду на те, що Верховна Рада діє за принципом особистого голосування кожного народного депутата за кожну ініціативу, такий самий принцип має переноситися і на діяльність тимчасової слідчої комісії. Це означає, що за кожну пропозицію і за кожне голосування на тимчасовій слідчій комісії народний депутат несе особисту відповідальність, а отже, голосує особисто. Тому, здавалося б, що це така маленька дрібничка, але абсолютно повністю змінює відповідальність народних депутатів за голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив дану пропозицію. Якщо щодо голосування є або незгода, або розбіжності, або хтось хоче підкреслити, що хтось голосує проти того, що робить комісія, то немає жодних проблем, щоб заявити це для протоколу і внести до протоколу засідання, щоб потім це було документом для підтвердження того чи іншого голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати, поправка 564.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 565. Не наполягає.

Поправка 568. Наполягає.

Народний депутат Мельник. Прошу.

МЕЛЬНИК С.І. Я хотів би звернути увагу на всі редакційні поправки. Якщо поправку внесено по суті, я розумію, що комітет може підтримати, відхилити, врахувати редакційно, тобто є певна філософія, але щодо суто редакційних поправок, як ця і багато інших, які внесли колеги, комітет пише «відхилено» або «залишити в редакції першого читання». Мені здається, що узгодження дієслів з іменниками у множині – це правила української мови, які вивчають у четвертому класі. Не повинен комітет вирішувати, як узгоджується іменник з дієсловом чи як відмінюються займенники.

Я все-таки просив би заступника Голови Верховної Ради, бо ви також звертали увагу на це у своїх попередніх виступах, коли працівники Апарату Верховної Ради вноситимуть техніко-юридичні правки, нехай вчитель української мови попрацює над цим законопроектом та іншими.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Погоджуюся з вами і хочу ще раз звернутися до комітету, а пізніше до апарату комітету і до відповідного управління для того, щоб викласти текст законопроекту відповідно до вимог української мови (*Шум у залі*). До нового правопису я не знаю, чи ми встигнемо, але точно в будь-якому разі потрібно узгодити відмінки і те, що не стосується змісту законопроекту, тобто все, що може бути виправлено у техніко-юридичний спосіб.

Комітет буде коментувати?

КУПРІЄНКО О.В. У даному випадку комітет не просто відхилив технічну поправку. Я вважаю, що слово «встановлених» тут вжито правильно, тому що в тексті: «У разі якщо орган досудового розслідування або суд на підставі і в порядку» – дві речі встановлені. Тобто підстава і порядок, встановлені Кримінальним процесуальним кодексом.

А взагалі я погоджуюся і з головоючою, і з вами, що такі моменти лінгвістичного характеру мають, дійсно, робити фахівці для того, щоб потім не сміялися мовознавці з текстів наших законів. Я вважаю, що після прийняття техніко-юридичне доопрацювання законопроектів має здійснюватися і стосовно того, щоб правильно застосовувалися слова в однині та множині. Тому що в даному випадку ви так бачите, а я – так. Мовознавці мають сказати, що тут має бути саме таке слово, і все.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Рухаємося далі.

Поправка 572. Народний депутат не наполягає.

Поправка 574. Не наполягає.

Поправка 575. Не наполягає.

Поправка 576. Не наполягає.
Поправка 577. Не наполягає.
Поправка 578. Народний депутат Сотник. Наполягаєте?
Поправка 579. Не наполягає.
Поправка 580. Не наполягає.
Поправка 581. Не наполягає.
Поправка 582. Не наполягає.
Поправка 583. Не наполягає.
Поправка 584. Не наполягає.
Поправка 585. Народний депутат Каплін.

КАПЛІН С.М. Ну, передусім через те, що ви частину моїх поправок прибрави, доцільність зміни норм статей законопроекту втрачається. Але я хотів би сказати, що мені щойно зателефонував пан Василь Іванович із Сумської області, якому 74 роки. Він сказав, що за 74 роки свого життя він ще не бачив подібної порнографії у вигляді засідань Верховної Ради України, коли в залі 30 депутатів розглядають такий надзвичайно важливий законопроект, а керівник регламентного комітету агітує за те, щоб депутати не ходили на роботу.

Це просто нонсенс. Це відповідь на запитання, чому в цього скликання Верховної Ради України такий низький рейтинг і чому всі фракції партій, які ще вчора були у Верховній Раді України, відправлені на смітник.

Щодо вашої...

ГОЛОВУЮЧА. Виступайте по суті поправки.

КАПЛІН С.М. І. Щодо вашого зауваження. Ви врахували практично 80 відсотків усіх моїх поправок і не маєте права звинувачувати в тому, що я їх вніс для...

ГОЛОВУЮЧА. Коментар комітету. Прошу.

КУПРІЄНКО О.В. Я дякую народному депутату Капліну, який вніс суттєві поправки до законопроекту, значну частину яких ми врахували.

Але люби, Боже, правду. Ось інформація із сайту Верховної Ради: Каплін присутній на 264 засіданнях, відсутній – на 300. У мене запитання: то хто на роботу не ходить? Я нікого не образив. Я взяв інформацію із сайту Верховної Ради: 47 відсотків робочого часу він тут, 53 – немає. Може, комусь треба повернути заробітну плату простим людям України на підвищення зарплати і пенсій?

ГОЛОВУЮЧА. Шановні народні депутати...

КАПЛІН С.М. Я маю право на репліку.

ГОЛОВУЮЧА. Так, я вам зараз дам слово для репліки.

КУПРІЄНКО О.В. Я нікого не ображав. Я процитував інформацію із сайту Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧА. Я зараз дам вам слово для репліки. Але я вас прошу, ми обговорюємо законопроект про тимчасові слідчі і тимчасові спеціальні комісії (*Шум у залі*). Тому не обговорюйте парламент, обговорюйте законопроект.

Будь ласка, 30 секунд.

КАПЛІН С.М. Хочу вам повідомити, що через абсолютно некоректну систему електронної реєстрації, коли людини немає о 10 години, і вже, виявляється, начебто вона була відсутня, спотворені дані. Я – один з найдисциплінованіших і, згідно з висновками експертів, – один з найкращих, найпрофесійніших народних депутатів України цього скликання. Я вам особисто надішлю посилання на відповідні висновки експертів.

А де вся ваша фракція зараз у складі більше 30 чоловік...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні народні депутати, до завершення роботи парламенту цього скликання залишилися лічені дні (*Шум у залі*). Немає значення, коли відбудуться вибори, це все одно лічені дні. І я вам просто хочу сказати: не старайтеся, тому що щоразу, коли ви намагаєтеся принизити інших депутатів, ви принижуете парламент у цілому і себе самого. Це стосується кожного.

Кожного разу, коли ви показуєте порожній парламент, – це стосується вас. Кожного разу, коли ви кажете, що народні депутати не працюють, – це стосується вас (*Шум у залі*). Я маю право.

Прошу, рахуємося далі (*Шум у залі*).

Шановні народні депутати, повертаємося до роботи.

Поправка 587. Народний депутат Олена Сотник (*Шум у залі*).

СОТНИК О.С. Дякую за можливість виступити (*Шум у залі*). Колеги, заспокойтеся. Насправді, всі, які зараз у залі, єдині, які сьогодні рятують цей парламент від ганьби. Чому ви сперечаєтеся між собою? Все добре.

Я спробую повернутися до розгляду законопроекту. Поправка 588. Фактично ми зараз говоримо про те, що... (*Шум у залі*).

Ні, це неможливо. Я прошу головуючу навести порядок.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я прошу порядку (*Шум у залі*). Ми обговорюємо законопроект. Я прошу тиші для того, щоб депутати, які працюють над законопроектом, могли продовжити роботу (*Шум у залі*).

Шановні колеги, не зривайте засідання Верховної Ради (*Шум у залі*).

Поправка 587.

СОТНИК О.С. Фракція «Самопоміч». У даному випадку ми розглядаємо дуже важливу частину законопроекту. Мене, до речі, запитують, зокрема, журналісти, чи працюватиме такий закон. Від цієї статті це серйозно залежить, зокрема порядок надання посадовими особами, а також службовими особами, представниками підприємств, установ і організацій пояснень, наскільки ці пояснення мають обов'язковий характер і яку відповідальність несуть особи у випадку, якщо вони відмовляються ці пояснення надавати. Тому я просто намагалася доповнити цю статтю, щоб посилити ці гарантії, у тому числі й посилалася на діяння, передбачені в Кримінальному кодексі України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Ми обговорювали в комітеті питання саме щодо відповідальності за дачу свідомо неправдивих показань чи відмови від дачі показань. Комітет дійшов висновку, що ці всі норми в принципі виписані в Кримінальному кодексі, і свідок, який дає пояснення слідчій комісії, у принципі не найвищому органу розслідування в державі, несе таку саму кримінальну відповідальність, як будь-який свідок, який розказує про те, що він чув і бачив.

Ми залишили в редакції першого читання, оскільки це вже регламентовано і виписано в Кримінальному кодексі України.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати.

«За» – 21.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 589. Не наполягає.

Поправка 590. Не наполягає.

Поправка 591. Не наполягає.

Поправка 592. Не наполягає.

Поправка 593. Не наполягає.

Поправка 594. Не наполягає.

Поправка 595. Не наполягає.

Поправка 596. Не наполягає.

Поправка 598. Не наполягає.

Поправка 599. Народний депутат Олена Сотник не наполягає.

Поправка 600. Не наполягає.

Поправка 601. Не наполягає.

Поправка 602. Не наполягає.

Поправка 603. Не наполягає.

Поправка 604. Не наполягає.

Поправка 605. Не наполягає.

Поправка 606. Народний депутат Олена Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую. Поправка 606 стосується статті 26 «Порядок залучення фахівців для роботи в слідчих комісіях і спеціальних комісіях» у першому читанні.

Нагадаю про свою логіку. Я вважаю, що спеціальні комісії, які здійснюють і фактично дублюють роботу комітетів над законодавчими ініціативами, взагалі недоречні. Але стосовно залучення

фахівців можу вам з нашої практики сказати, що недостатньо самого рішення тимчасової слідчої комісії. Необхідно ще наділити Апарат Верховної Ради певними повноваженнями і зобов'язаннями щодо організації залучення цих фахівців у максимально стиснуті строки.

Тому я навіть пропонувала встановити, що реакція має відбутися протягом п'яти днів. Ну, всі народні депутати знають, як важко іноді буває організувати роботу, зокрема якщо це стосується залучення сторонніх осіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Знову-таки проблема в тому, що в цій поправці пропонується внести зміни до статті 20, яка є статтею 24 чи статтею 26. Я ось дивлюся зараз варіант законопроекту і не можу для себе визначити.

Ідея цієї поправки в принципі має право на життя. Але якщо в такий спосіб проголосувати за поправку, поміняти статтю 20 на той текст, який є, то вся структура законопроекту полетить шкереберть.

Тому ще раз звертаюся до народних депутатів, які вносять поправки, якщо десь відбувається перенумерація статей, приходьте, будь ласка, на засідання комітету, щоб ми вашу ідею могли обговорити і втілити в життя. Тому що ось так зараз дивитися, з'ясовувати, до якої статті народний депутат хотів внести поправку, хоча там є раціональне зерно, дуже важко.

Поправку не можна приймати, тому що порушиться структура законопроекту. Ідея гарна, але куди її застосувати, це вже інше питання.

Дану поправку треба відхиляти через те, що структуру законопроекту не можна порушувати.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 606. Прошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 607. Не наполягає.

Поправка 608. Не наполягає.

Поправка 609. Не наполягає.

Поправка 610. Народний депутат Каплін (*Шум у залі*).

КУПРІЄНКО О.В. Так цю ж поправку враховано.

ГОЛОВУЮЧА. Не враховано поправку 611.

КАПЛІН С.М. Я закінчу, бо почав говорити.

ГОЛОВУЮЧА. Він має право виступити. Прошу.

КАПЛІН С.М. Це підтвердження важливості роботи з поправками. Ця поправка зіграла надзвичайно важливу роль щодо подолання можливого конфлікту інтересів у народного депутата України, який бере участь в якості члена тимчасової слідчої комісії, і відповідно його професійної діяльності. Це ще одне підтвердження, що ніхто не писав ніяких поправок для кількості. А поправки тих депутатів, які зараз присутні в залі і відстоюють їх, повідомляють суспільству, платникам податків, виборцям про зміст, про функції, про філософію цих поправок, насправді, роблять цей законодавчий акт максимально досконалим, таким, який може змінити ситуацію з порядком в Україні.

Тому ще раз наголошую: брати участь у засіданнях Верховної Ради України – святий обов'язок народного депутата України. Тим більше коли розглядаються такі надзвичайно важливі, просто історичні документи. Це, по суті, нова Конституція України, яка допоможе навести порядок у країні, повернути парламентаризм.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Поправку враховано. Що тут коментувати? Дійсно, якщо є конфлікт інтересів, то людина не має права брати участі в голосуванні. Ця поправка дублює інші норми законодавства. Але ми її врахували, щоб ще раз наголосити, що саме конфлікти інтересів тягнуть за собою корупцію, яка проникла в усі сфери нашого життя, а влада бореться, бореться і ніяк не поборе. І якщо хтось із членів комітету має конфлікт інтересів, то не має права голосувати. Хоча це в інших законах України вже виписано. Тобто це фактично дублювання існуючої норми. Але комітет врахував, голосувати не потрібно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Поправка 611. Народний депутат не наполягає.

Поправка 612. Не наполягає.

Поправка 613. Не наполягає.

Поправка 614. Не наполягає.

Поправку 615 враховано.

Поправка 616. Не наполягає.

Поправка 617. Не наполягає.

Поправка 618. Народний депутат не наполягає.

Поправка 619. Не наполягає.

Поправка 620. Не наполягає.

Поправка 624. Не наполягає.

Тим часом прошу надати слово представнику комітету.

КУПРІЄНКО О.В. Звертаю увагу народних депутатів, що зараз ми переходимо до розгляду поправок до того розділу, який відповідно до постанови Верховної Ради було включено регламентним комітетом до тіла законопроекту до другого читання. Це саме той розділ, який по-іншому можна назвати законом про імпичмент. Це той розділ, який регламентує процедуру імпичменту, що виписана в законопроекті, який подав новообраний Президент і який сьогодні вже був на розгляді регламентного комітету.

Я прошу звернути увагу на це і дуже уважно подивитися на текст, як там усе виписано і наскільки відповідає ідеї і меті, які ставляться в цьому розділі даного законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступна поправка, яку не враховано, поправка 633 народного депутата Сотник Олени.

СОТНИК О.С. Дякую. Поправка 633 стосується виключення взагалі з тексту законопроекту статті 29, якою передбачається відповідальність за невиконання вимог такого закону. Чесно кажучи, тут просто міститься перелік загальних норм, які й так є очевидними. Тобто є загальне посилення на те, що несуть відповідальність ті особи, які відмовляються прийти або свідчити, або надавати інформацію згідно з чинним законодавством. Тобто це й так зрозуміло і встановлено.

Мені цікава логіка комітету, навіщо було виписувати цю окрему статтю, яка по своїй суті не має жодного змістовного навантаження?

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Дану пропозицію не підтримано комітетом на тій підставі, що є така думка і вже звикли до того, що від роботи слідчих комісій Верховної Ради, скільки їх не скликай, не збирай, не утворюй, ніякого сенсу немає. Хто прийшов, хто не прийшов на засідання комісії, висновок є чи немає – байдуже, правових наслідків немає.

Дійсно, відповідальність за неявку, неправдиві свідчення, відмову від показань, свідчень виписана, і про це ми вже говорили в цьому залі буквально хвилин 30 тому. Але ми вважаємо, що доцільно в цьому законопроекті наголосити, що відповідальність буде застосована саме до правовідносин, які пов'язані з діяльністю всіх слідчих комісій Верховної Ради.

Я з вами згоден, що це повторення норм, які вже виписані. Але з моєї точки зору, для людей, які не є суперюристами й адвокатами, мають дипломи і навіть не дуже червоні, щоб було зрозуміло, що саме в цій ситуації, скажемо так, слідчі комісії, якщо не прийдеш або, вибачте, збрешеш, то будеш...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати.

«За» – 22.

Наступна поправка 637. Народний депутат Шинькович. Прошу.

Поправка 636? Народний депутат Шинькович. Прошу.

Народний депутат Буглак. Будь ласка. Увімкніть поправку 636.

БУГЛАК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Враховуючи важливість цього розділу, у нас написано, що цю поправку враховано частково, хотілося б вивести на екран остаточну редакцію, яку ми будемо мати, і коментарі комітету з цього приводу. Тому що не зовсім зрозуміло, що врахували.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Ця поправка стосується статті 23, якою регламентується порядок утворення і організації діяльності спеціальної слідчої комісії. Це саме та комісія, яка стосується імпичменту.

Чому написано «враховано частково»? Тому що було багато пропозицій народних депутатів, у тому числі членів комітету, і ми зробили, як у старому мультфільмі, у якому показано, якщо взяти всі підручники, покласти під прес, то вийде довідник. Ми проаналізували всі поправки, з кожної взяли раціональне зерно, розробили текст, який пропонується до другого читання. Таким чином, щоб не відхиляти поправок, тому що, дійсно, у кожного народного депутата було своє раціональне зерно, ми все звели в загальний текст, який пропонується, і написали «враховано частково».

В остаточній редакції цієї статті є те, що взято з кожної поправки, тому й написано «враховано частково». Ми не відхиляли поправок повністю. Ми брали із поправок те, що...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

КУПРІЄНКО О.В. Ми взяли із поправок кожного народного депутата частину тексту. Тож вони повністю не враховані, але й не відхилені, і по тексту написано «враховано», «враховано частково», щоб не ображати народних депутатів, які працювали над текстом, вклали туди свої здібності, бачення і таке інше.

Таким чином вийшла така достатньо розумна і стисла конструкція тексту статті.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Поправка 632. Народний депутат Буглак. Будь ласка.

Готовий комітет пояснити поправку 632? Будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В. Поправка 632, демонструю: один, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім аркушів тексту. Ми, дійсно, перечитали всю поправку, взяли з неї багато тексту, який пропонується, врахували пропозиції інших народних депутатів і на виході подали до другого

читання варіант, у якому, на нашу думку, враховано всі раціональні зерна з кожної поправки і дається розуміння того, що має відбуватися при створенні таких комісій.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Поправка 637. Не наполягає народний депутат.

Поправка 641. Народний депутат Олена Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую, пані головуюча. Це достатньо змістовна, велика поправка, яка стосується внесення змін і до Кримінального кодексу України, і до Регламенту. До речі, представник комітету вже зазначав, що ряд моїх поправок не можна було включати через те, що вони суперечать Регламенту Верховної Ради України.

Логіка викладення моїх поправок була абсолютно системною і полягала в тому числі у внесенні змін до Регламенту для того, щоб узгодити мою концепцію з чинним Регламентом. Я пропонувала взагалі в Регламенті посилатися на даний закон і виключити норми, які встановлюють діяльність тимчасових слідчих комісій для того, щоб не було з цього приводу ніяких непорозумінь. Я маю на увазі процедурні норми, звичайно, не лише ті, які технічно встановлюють діяльність тимчасових слідчих комісій, щоб не було різночитань.

У поправці 641 ідеться саме про це.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу комітет прокоментувати.

КУПРІЄНКО О.В. Коли ми розглядали цю поправку на засіданні комітету, то зазначили, що, дійсно, у ній є раціональні пропозиції щодо змін. Але якщо ми зараз почнемо розглядати кожне слово, службова особа чи неслужбова, то цими поправками не обмежимося і за нормотворчою технікою не вийдемо на узгоджений текст. Тому було прийнято рішення у «Прикінцевих положеннях» до такого закону внести зміни всього до двох законодавчих актів: до Кримінального кодексу і Закону «Про Національну поліцію» – щодо приводу і включили тимчасові слідчі комісії.

Я думаю, що не лише такі зауваження щодо інших пов'язаних законів і кодексів десь повилазять. У процесі застосування ми все це виправимо, і це не заважатиме такому закону працювати. А якщо

зараз підемо шукати, то, наприклад, до Закону «Про виконавче провадження» 22 тисячі...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

КУПРІЄНКО О.В. ...будемо далі вишуковувати, щоб узгодити кожне слово, кожен термін, то ми можемо закопатися в цьому і втрачимо законопроект.

А так ми закон приймемо. Якщо в інших законах якийсь слово не відповідає, це не завадить роботі тимчасових комісій. Тому ми з такої логіки і відхилили цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягають на голосуванні. Ставлю на голосування поправку 641 народного депутата Сотник. Комітет її відхилив. Хто підтримує, я прошу голосувати.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

Поправка 642. Мельник.

КУПРІЄНКО О.В. Цю поправку враховано. Але я можу пояснити її суть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В. До речі, дякую і народному депутату Мельнику, і іншим народним депутатам, які звернули увагу на те, що по тексту законопроекту ми втратили таке утворення, як депутатські групи. По фракціях ми залишили. До законопроекту було подано дуже багато поправок щодо того, щоб після слів «депутатських фракцій» додати слова «депутатських груп». Зокрема, і цю поправку враховано. Хоча пан Мельник позафракційний (проте є членом фракції), але він подбав про те, щоб народні депутати, які входять до депутатських груп, теж мали право представництва й участі в цих слідчих комісіях.

Позафракційних ми не враховували, і це за великим рахунком проблема позафракційних. Якщо людина не вступає до жодної політичної сили, яка хоче нести відповідальність за долю країни, ну, то визначайтеся тоді: ви самі за себе чи за країну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви не наполягаєте на цій поправці? Нагадайте її номер.

КУПРІЄНКО О.В. Це була поправка 642.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 642.

Поправка 643. Не наполягає.

Поправка 644. Її враховано частково.

Будь ласка, Буглак.

БУГЛАК Ю.О. Хотілося б отримати коментар щодо дуже важливої статті з приводу конфліктів інтересів, що там частково враховано. І така ж ситуація щодо поправки 646. Будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В. Питання конфлікту інтересів по тексту законопроекту в принципі дуже добре виписано. Там іде посилання на Закон «Про запобігання корупції». Терміни, які використовуються в Законі «Про запобігання корупції», переносяться до цього законопроекту: і конфлікт інтересів, і пов'язані особи, і близькі родичі тощо. Ми наголошуємо, що ці речі дуже пов'язані.

Знову-таки згадаймо, як працювали слідчі комісії Верховної Ради, які мали правові наслідки, – фактично ніяких. Ми наголошуємо, що під час роботи слідчих комісій, діяльність яких визначається в цьому законопроекті, все має бути так, щоб ніхто не те що не сказав, а навіть не запідозрив, що члени комісії мають якийсь конфлікт інтересів, не заявляють про це, при цьому працюють, голосують, приймають рішення і когось там покривають.

Тому по всьому тексту проекту закону від початку до кінця щодо конфлікту інтересів все виписано чітко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви не наполягаєте на голосуванні? Ні. Добре. Дякую.

Поправка 646. Не наполягає.

Поправка 648 Семенухи. Не наполягає.

Поправка 650. Не наполягає.

Поправка 652. Не наполягає.

Поправка 654. Автор не наполягає.

Поправка 655. Оксана Сироїд. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

СИРОЇД О.І. Дякую. Ми виходили з того, що філософія діяльності тимчасової слідчої комісії і тимчасової спеціальної комісії – це інструмент опозиції, це можливість опозиційних фракцій і фракцій меншості контролювати діяльність більшості.

У зв'язку з тим ми пропонували формувати склад комісії на основі рівного, а не пропорційного представництва, тому що за умови пропорційного представництва у тимчасових слідчих комісіях і тимчасових спеціальних комісіях все одно переважатимуть представники фракцій більшості. Таким чином взагалі втрачається сенс контрольної функції комісії.

Тому наша поправка стосувалася, і ми наполягаємо на тому, щоб представництво в тимчасових слідчих комісіях і тимчасових спеціальних комісіях було рівним.

Дякую.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив вказану поправку. Є раціональне зерно в цій ідеї. Скільки разів ми спостерігали, коли опозиційні народні депутати намагаються створити тимчасову слідчу комісію, фракції більшості не дають своїх представників, комісія не створюється, питання не розслідується. Але проблема в тому, що Регламентом не передбачено пропорційного представництва, і якщо ми вводимо тут таке представництво, то маємо внести зміни ще й до Регламенту.

А йдеться про зловживання владними фракціями, які входять до складу коаліції, щодо недопущення до їх розслідування. Ми зараз говоримо про закон, який буде використовуватися не для того, щоб зловживати і не розслідувати, а для того, щоб запустити процес, щоб воно йшло.

Я більш ніж переконаний, що на початку роботи комісій за таким законом, який ми приймемо, виникне ще не одне питання, як цей закон підкорегувати, щоб процедура працювала, щоб слідчі комісії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В. Це серйозне питання щодо представництва, щоб саме слідчі комісії були дієвим інструментом. Ми навіть розглядали питання про те, щоб створювати комісію, якщо там є три народні депутати, а інші не дають кандидатур, і нехай працює. Це, мабуть, було б правильно.

З іншого боку, давайте уявимо ситуацію, коли піде спам оцих комісій, і кожні три із 450 депутатів створять 150 комісій...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити, додайте 1 хвилину. Це дуже важлива тема.

КУПРІЄНКО О.В. Я поясню, це дуже важливе питання. Уявіть собі ситуацію: 450 депутатів, по три людини в кожному комісії – створимо 150 комісій і будемо кожен тягати тему, яка нам... Або навіть не знаю, як правильно сказати.

Тому для того, щоб не було таких крайнощів, ми вирішили поки що залишити в тій редакції, яка прийнята в першому читанні і яка виписана в Регламенті. А далі життя покаже. Я певен, що воно покаже так, що з часом ми саме цю норму, запропоновану пані Сироїд, усе-таки сюди повернемо. Але це буде трохи пізніше, бо зараз ми можемо втратити законопроект через одну ідею.

Тому комітет відхилив. Але я переконаний, що в подальшому ми до цього повернемося і внесемо відповідні зміни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вважаю, що пані Оксана зачепила, справді, дуже важливу тему, і Олег Васильович дуже професійно її прокоментував. Насправді, у чому може бути небезпека? Що на одну й ту саму тему може бути створено кілька комісій. І тоді, умовно кажучи, коли три комісії викликають чи Генерального прокурора, чи керівника МВС, у них виникає вибір, до кого з тих комісій іти, і виникає певна правова колізія, коли це, дійсно, може перетворитися, як сказав Олег Васильович, на спам.

Тому ми, щоб максимально посилити позиції опозиційних фракцій, маємо зберегти і певний стандарт, і Регламент, щоб комісія

не перетворювалася лише і виключно на політичний майданчик, а могла існувати як серйозний інституційний інструмент для контролю за виконавчою владою.

Але пані Оксана наполягає на голосуванні, тому, звичайно, я поставлю.

Давайте ще коментар, справді, важлива тема. Олег Васильович, 1 хвилина.

КУПРІЄНКО О.В. Але я звертаю увагу, що як би Верховну Раду не лаяли, що б не розказували, який рівень довіри чи недовіри, все-таки парламент працює, і завжди в парламенті знаходяться 226 розумів, я сказав би так, які не допустять голосування за 150 комісій, де по три депутати, з одного і того ж питання. Так що як би нас не лаяли, а все-таки Верховна Рада працювала, працює і буде працювати. У якому складі – люди визначають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 655. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 33.

Це перемога, але рішення не прийнято, на жаль.

Поправка 657. Не наполягає (*Шум у залі*).

Ми, до речі, дискутували й на цю тему, про більшість у залі, і там теж є ряд ризиків, на жаль, які ми виявили під час дискусії з цього приводу.

Поправка 659. Автор не наполягає.

Поправка 661. Не наполягає.

Поправка 663. Сотник. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

СОТНИК О.С. Дякую, пане головуєчий за можливість виступити. Фракція «Самопоміч». Це остання моя поправка до цього законопроекту. Вона стосується регулювання діяльності тих комісій, які вже працюють. Наприклад, якщо завтра, я дуже сподіваюся, що буде мобілізація народних депутатів і ми приймемо цей законопроект, щоб дія такого закону не поширювалася на ті комісії, які вже працюють, щоб не було законодавчої неврегульованості.

Зважаючи на 30 останніх секунд, які в мене є, я хочу сказати, що народні депутати мають зрозуміти, чому завтра важливо прийти і проголосувати за цей законопроект. Всі, які потраплять до наступної Верховної Ради або коли-небудь ще збираються бути народними депутатами України, мають розуміти, що це чи не єдиний, дійсно, ефективний механізм для можливості, щоб не просто язиками, вибачте, ляпати, а контролювати державну владу, робити з цього приводу висновки і щоб ці висновки, дійсно, впливали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

СОТНИК О.С. ...на підвищення ефективності роботи державних органів влади.

І головне – це абсолютно змінює роль Верховної Ради України, робить її таким собі наглядцем, у тому числі й за питаннями корупції в органах державної влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олегу Васильовичу.

КУПРІЄНКО О.В. Я повністю погоджуюся з пані Сотник. Дійсно, ми довели нашу і правоохоронну, і судову системи так званими реформами до того, що, по-перше, ні до кого немає довіри, по-друге, ніхто не працює. Слідство в поліції знищили. Прокуратуру обрізали по самі, не знаю, якщо не лікті, то по плечі, – не може ані того, ані того, ані того зробити, залишилася тільки назва. Як працюють НАЗК і НАБУ, ми самі бачимо – ганяються за політичними замовленнями замість того, щоб працювати із злочинністю. Про ДБР, яке тільки почало працювати, поки що ніхто нічого сказати не може, але вже майже рік вони отримують заробітну плату. Розпіарений антикорупційний суд лише у вересні, можливо, запрацює.

Виходить, що єдиним острівком, який може брати на себе відповідальність за розслідування тих злочинів, які вчиняють високопосадовці, найвищі особи держави, залишається Верховна Рада. І зараз ми розглядаємо той інструмент, який можемо дати, вибачте за пафос, народу України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В. ...народу України в особі обраних ним народних депутатів, які можуть, мають і зобов'язані створювати слідчі комісії, розслідувати злочини не тільки високопосадовців, а найвищих посадових осіб держави, включаючи Президента. Коли ми запустимо такий закон і цей механізм запрацює, тоді, вибачте, буде страх у чиновника через...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

КУПРІЄНКО О.В. ...через те, що покарання буде невідворотне і будь-який злочин буде розслідуваний на найвищому рівні, показаний на всю країну, оголошений з найвищої трибуни в державі. Можливо, тоді будуть не так нахабно порушувати закон, красти бюджетні кошти, принижувати людей і доводити країну ще до гіршого стану, ніж той, у якому вона зараз є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні, пані Олено?

Ставлю на голосування поправку 663 народного депутата Сотник. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 26.

Рішення не прийнято.

Але я хочу підтримати пані Олену, що завтра Верховна Рада України буде мати унікальний шанс прийняти цей законопроект. Уже зараз ми можемо бачити по поправках, що це буде приблизно о 10 годині 40 хвилин – об 11 годині. Тому обов'язок кожного народного депутата – відставити вибори і завтра бути в сесійному залі, починаючи з 10 години 30 хвилин, коли ми завершимо обговорення.

Я дуже розраховую і сподіваюся, що кожна фракція завтра буде змобілізована для того, щоб ми змогли підвищити роль і значення українського парламентаризму.

Поправка 665. Не наполягає.

Поправка 666. Не наполягає.

Поправка 667. Автор не наполягає.

Поправка 668. Сироїд.

СИРОЇД О.І. Дякую. Шановні колеги, шановні українці! У нас, на жаль, є хибна практика, коли стандарти будь-чого в кожній сфері визначаються окремим законом. Я пам'ятаю, як колега народний депутат Пинзеник тривалий час воює за те, щоб, наприклад, стандарти оплати праці і механізми винагороди, у тому числі для публічних службовців, визначалися одним законом, щоб була зрозуміла так звана сітка, від чого ми відштовхуємося, щоб кожен закон не встановлював окремі розміри винагороди для різних службовців.

Та сама історія тут, коли, наприклад, окремим законом пропонується визначити формат постанови Верховної Ради, як вона має складатися для виготовлення рішення комісії. Якщо в нас є вимоги і стандарти до закону і до постанови Верховної Ради, які визначені Регламентом Верховної Ради, то не може кожен окремий закон визначати інші стандарти постанови чи закону для окремих потреб. Якщо ми погодилися, що Регламент Верховної Ради є тим документом, який стандартизує порядок складання документів, отже, ми повинні погодитися, що це має бути один і той же документ. Це суть цієї поправки.

Дякую.

КУПРІЄНКО О.В. Комітет відхилив зазначену поправку на тій підставі, що в принципі це поправка-посилання на частину четверту статті 4. Ця частина статті 4 повторює фактично один в один норму Регламенту. Але Регламент Верховної Ради – це документ, який регламентує діяльність Верховної Ради і затверджений Законом «Про Регламент Верховної Ради України». Закон «Про Регламент Верховної Ради України» містить всього дві статті – стаття 1: «Затвердити Регламент Верховної Ради України»; стаття 2: «Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування».

Таким чином, якщо ми в законі виписуємо цю норму ще раз, то це закон, і в законі виписано. А Регламент – це трохи підзаконний акт. Тому я вважаю, що сила цієї норми, виписаної саме в такому законі, проект якого ми розглядаємо, вагоміша, суттєвіша і надає вагомості самій нормі права, тому що вона розміщена безпосередньо в тілі закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 668. Комітет її відхилив, хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 26.

Рішення не прийнято.

Поправка 669. Каплін. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КАПЛІН С.М. Друзі, це дуже важлива поправка. Я хотів, щоб ми продублювали в цій частині норми статті 85 Регламенту Верховної Ради України і Закону «Про статус народного депутата України», що голова, заступник голови і секретар спеціальної комісії не можуть належати до однієї депутатської фракції. Бо, очевидно, можуть бути зміни і в Регламенті.

Разом з тим я хотів би поагітувати за цей законопроект, ще раз подякувати комітету. Коли ви дивитеся американські фільми, то бачите, як проводяться відповідні засідання комісій щодо резонансних справ у Сполучених Штатах Америки. Ось приблизно така сама важлива резонансна робота відбуватиметься після прийняття цього законопроекту, і такі справи як, заяви Гордієнка про корупцію в уряді Яценюка, про корупцію в Міністерстві внутрішніх справ, про корупцію в «Укроборонпромі», про вбивство Гандзюк та інших активістів, про розкрадання в «Укравтодорі», про наслідки медичної реформи та інші, будуть предметом засідань слідчих комісій...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

КАПЛІН С.М. Всі подібні справи будуть предметом засідань слідчих комісій. І я щиро гордий, що більше ста поправок, які мною важко напрацьовані, було враховано регламентним комітетом, і гордий тим, що нехай наша невеличка сьогоднішня команда з двадцяти з хвостиком чоловік усе-таки спромоглася опрацювати частину тих поправок, які є принциповими для тіла такого закону, аби він був ефективним, справді європейським. Усі ті стандарти, які там напрацьовувалися, були перенесені до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Олегу Васильовичу.

КУПРІЄНКО О.В. На відміну від попередньої поправки, де в нас була протилежна позиція, і ми в законопроекті виписали те, що є в Регламенті, у даному випадку, крім того, що і в цій запропонованій нормі пропонується продублювати норму Регламенту, вона ще виписана в Законі «Про статус народного депутата України». Таким чином, ми вирішили, що оскільки вона вже є в законі, ще раз дублювати ще в одному законі немає сенсу.

Але пропозиція слухна в тому плані, що, дійсно, треба підвищувати роль і важливість цього законопроекту. І я дякую принагідно всім народним депутатам, які долучилися до створення цього законопроекту, і регламентному комітету, який, повірте, працював не один день над тим, щоб цей текст вийшов таким, щоб не було нарікань і не було зловживань чи якихось лазівок для того, щоб щось там обійти.

Я також переконаний, що після того, як ми прийнемо цей законопроект і закон запрацює, то будуть, мабуть, вчитися студенти на досвіді роботи спеціальних комісій Верховної Ради, як усе-таки правосуддя...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

КУПРІЄНКО О.В. ...не правосуддя, це неправильне слово, а як боротьба за право і за покарання негідників все-таки працюють в Україні, нарешті, на третьому десятку незалежності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Ні.

Отже, колеги, ми обговорили поправку 669. Зараз 14 година. Я перш за все переконаний, що сьогодні на засіданні комітет зможе проаналізувати весь хід нашого обговорення, щоб завтра нам запропонувати вже збалансований проект, який буде враховувати всі ті поправки і дискусії, які були в залі.

Я впевнений, як завжди, що регламентний комітет дуже професійно підготує на завтрашній день остаточний розгляд законопроекту. Залишилося небагато – близько 70 поправок. Завтра ми їх зможемо розглянути, я впевнений, менш як за годину.

Закликаю всіх народних депутатів завтра прибути до Верховної Ради України. Це надважливе голосування. Окрім того, завтра в нас

буде ряд законопроектів – і безпекових, і освітніх, і щодо міжнародних ратифікацій, які нам доведеться прийняти. Сподіваюся завтра на високий рівень мобілізації і нагадую, що завтра ж ми маємо перейти до розгляду проекту Виборчого кодексу про відкриті списки, тому розраховую на успішний, ефективний, дієвий завтрашній день чекаю всіх о 10 годині в залі.

А зараз ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим і бажаю всім плідної і результативної роботи в комітетах.

До побачення. До завтра.